

RUP KWZI KORTENAKEN

TOELICHTINGSNOTA
DEFINITIEF RUP

29/01/2021

GEMEENTE KORTENAKEN

SWECO BELGIUM NV

Definitief vastgesteld door de gemeenteraad van Kortenaak
in zitting van 25/02/2021

De algemeen directeur
Dominique Hayen

De voorzitter
Kim Vandepoel

De verantwoordelijk ruimtelijk planner
Stephanie Verbeeck

:

Titel : RUP KWZI Kortnaken

Subtitel : Toelichtingsnota defintief RUP

Projectnummer : 0887 0858

Referentinummer :

Revisie : b

Datum : 29 januari 2021

Auteur(s) : Nora Oosters, Stephanie Verbeeck

E-mail adres : stephanie.verbeeck@swecobelgium.be

Gecontroleerd door : Katrien Van den Bergh

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : Katrien Van den Bergh

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Sweco Belgium NV
Posthofbrug 2-4, bus 1
B-2600 Antwerpen
T +32 (0) 3 808 10 96
info@swecobelgium.be
www.swecobelgium.be

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Situering	5
3	Planningscontext en relevante beleidsdocumenten	6
3.1	Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen	6
3.1.1	Ontwikkelingsperspectieven voor infrastructuur voor afvalbeheer en afvalwaterzuivering	6
3.2	AGNAS	6
3.2.1	Gewenste ruimtelijke structuur	7
3.2.2	Operationeel uitvoeringsprogramma	9
3.3	Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan Vlaams Brabant	10
3.3.1	Richtinggevend deel	10
3.3.2	Bindend deel	11
3.4	Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Kortenaken (GRS Kortenaken)	12
3.4.1	Richtinggevend deel	12
3.4.2	Behoeftte aan ruimte voor afvalwaterzuiveringsinfrastructuur	13
3.4.3	Bindende bepalingen	16
3.5	Mobiliteitsplan gemeente Kortenaken	16
3.6	Technisch Plan zuiveringsinstallatie Kortenaken	17
4	Delegatiebevoegdheid	18
5	Scenario analyse	19
5.1	Eerste screening haalbaarheid scenario's	20
5.2	Afweging weerhouden scenario's	21
5.3	Selectie voorkeurslocatie	27
6	Bestaande ruimtelijke context	28
6.1	Beschrijving van het plangebied	28
6.2	Elementen van de bestaande ruimtelijke structuur	30
6.3	Fotoreportage	32
7	Bestaande juridische context	34
7.1	Samenvatting	34
7.2	Bestemmingsplannen	35
7.3	Atlas der buurtwegen	36
7.4	Vlaamse hydrologische atlas	37
7.5	Herbevestigd agrarisch landschap	38
7.6	Overstromingsgevoelige gebieden	39
7.7	Erfgoedwaarden	39
7.8	Bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk	40
7.9	Fietsknooppuntennetwerk	41

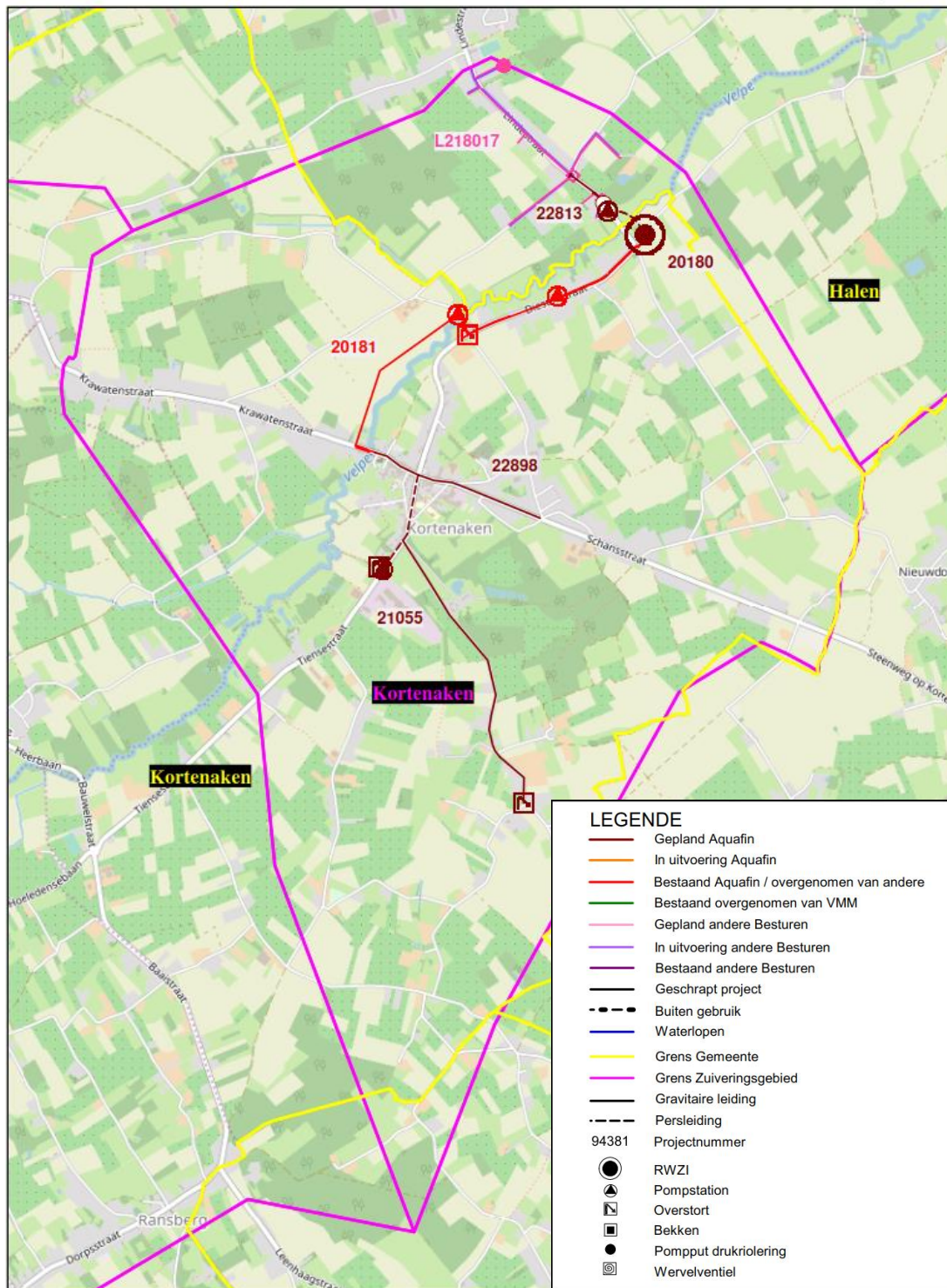
8	Gewenste ruimtelijke structuur	42
8.1	Doelstellingen van het RUP	42
8.2	Technische installatie	42
8.2.1	Mechanische en biologische zuivering	43
8.2.2	Beschrijving van de mechanische en biologische zuivering	45
8.2.3	Zuiveringslib	46
8.3	Inrichtingsplan	48
8.4	Referenties	49
9	Motivatie inname HAG cfr. Omzendbrief RO 2010/01	50
9.1	Alternatieve locaties buiten het HAG	51
9.2	Onderzoek naar de impact op de ruimtelijke en functionele samenhang van de agrarische structuur	51
9.3	Onderzoek naar mogelijke flankerende maatregelen	52
9.4	Besluit	52
10	Overige decretale bepalingen	53
10.1	RVR-toets	53
10.2	Conclusie van het onderzoek tot m.e.r.	53
10.3	Watertoets	54
10.3.1	Oppervlaktewater	54
10.3.2	Bodem en grondwater	55
10.4	Planschadevergoeding, planbatenheffing en gebruikerscompensatie	56
10.5	Opgave van de voorschriften die strijdig zijn met het RUP en die worden opgeheven	56
11	Bijlagen	57
11.1	Bijlage 1: Kaartenbundel	58
11.2	Bijlage 2: RVR-toets	72
11.3	Bijlage 4: Kwaliteitsnormen Velpe Integraal Waterbeleid	75
11.4	Bijlage 5: Druk en impact analyse in afstroomzone Integraal Waterbeleid	78
11.5	Bijlage 10 beslissing team Mer	82

1 Inleiding

Voorliggend RUP wordt opgemaakt om de realisatie van de kleinschalige waterzuiveringsinstallatie (kortweg KWZI) "Kortenaken", gelegen op het grondgebied van Kortenaken, mogelijk te maken. Het plangebied is volgens het gewestplan volledig bestemd als landschappelijk waardevol agrarisch gebied waardoor een bestemmingswijziging noodzakelijk is om het project te realiseren.

De geplande KWZI zal het afvalwater afkomstig van het noordoostelijk deel van Kortenaken (meer bepaald de Schansstraat, Diestsestraat, Kortenaken-dorp, Dorpsplein, Mounstraat, Molenbergstraat, Rigelstraat en Heidestraat) en een klein deel van Halen (meer bepaald één streng die van Loksbergen komt langs de Lindestraat) behandelen. Het betreft een klassieke installatie met beluchting en slib, en kan de vuilvracht van ongeveer 2000 inwoners verwerken. De locatie voor dit KWZI werd bepaald op het gravitair meest interessante punt binnen het grondgebied van de gemeente en bevindt zich nabij de Velpe. Het zuiveringsgebied wordt weergegeven op figuur 1.

Het RUP KWZI Kortenaken wordt opgemaakt ter uitvoering van de gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. In beginsel is het opmaken van bestemmingsplannen voor rioolwaterzuiveringsinstallaties waarvan afvalwater afkomstig is uit meerdere gemeente een bevoegdheid van provinciaal niveau. Op 24 januari 2019 besliste de provincie om de planningsbevoegdheid voor het op te maken ruimtelijk uitvoeringsplan KWZI Kortenaken te delegeren aan de gemeente Kortenaken.

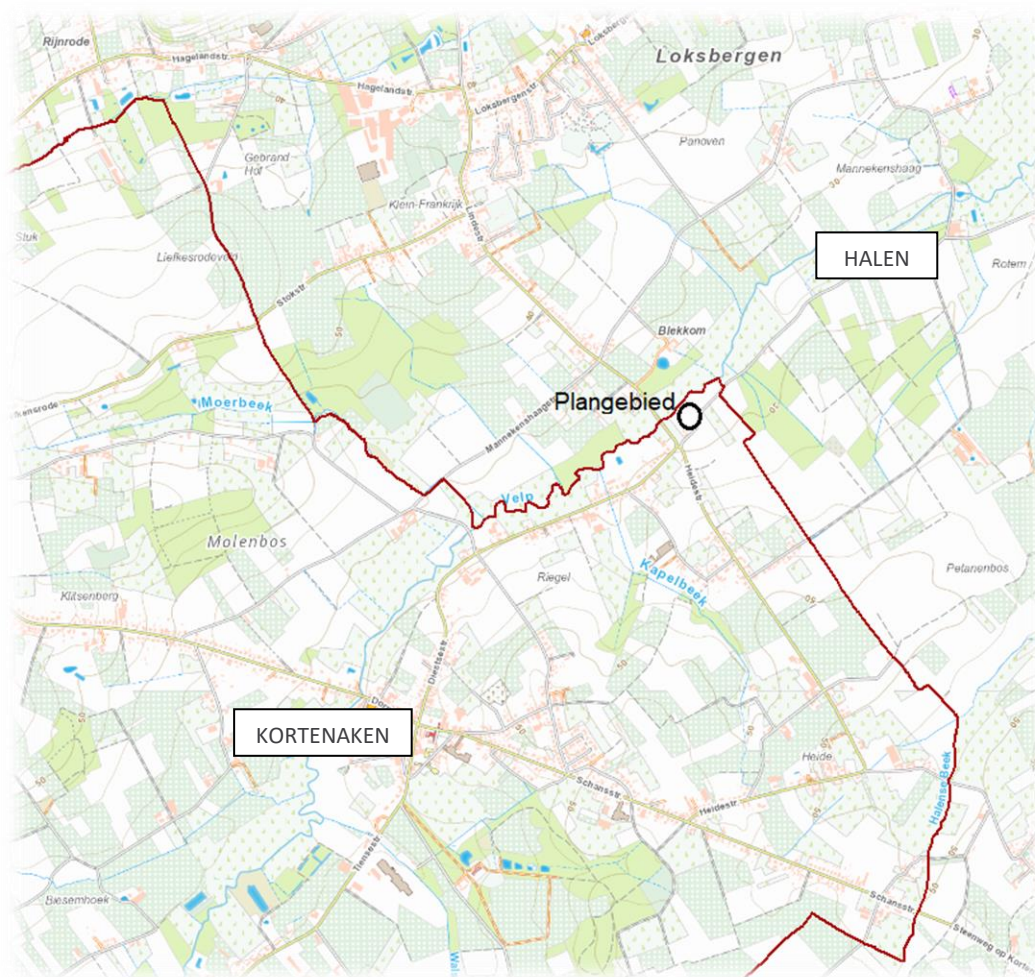
Figuur 1 zuiveringsgebied Kortenaken

2 Situering

Het plangebied is gesitueerd in de gemeente Kortenaeken, nabij de grens met de gemeente Halen. De gemeente Kortenaeken is gelegen in het oosten van de provincie Vlaams-Brabant, tegen de grens met de provincie Limburg. Op het grondgebied van Vlaams-Brabant leunt de gemeente aan tegen Zoutleeuw, Linter, Tienen, Glabbeek, Geetbets en Bekkevoort. Daarnaast grenst de gemeente tegen Halen op Limburgs grondgebied.

De gemeente Kortenaeken bestaat uit de deelgemeenten Kortenaeken, Ransberg, Hoeleden, Kersbeek-Miskom en Waanrode. Verder behoort ook het gehucht Stok tot het grondgebied van Kortenaeken. Het brede valleigebied van de Velpe doorsnijdt de gemeente van zuidwest naar noordoost en is een bijzonder structurerend element binnen de gemeente.

Het plangebied situeert zich in het noordoosten van de gemeente, meer bepaald ten noordoosten van Kortenaeken en aanliggend aan de Velpe.

Figuur 2 situering plangebied

3 Planningscontext en relevante beleidsdocumenten

3.1 Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

Het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen (RSV) werd definitief vastgesteld door de Vlaamse Regering op 23 september 1997. Een herziening van het RSV werd definitief vastgesteld op 12 december 2003 en een gedeeltelijke herziening op 17 december 2011.

De gemeente Kortenaeken behoort tot het buitengebied. In het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen worden de volgende doelstellingen geformuleerd voor het buitengebied:

- Het vrijwaren van het buitengebied voor de essentiële functies;
- Het tegengaan van de versnippering van het buitengebied;
- Het bundelen van de ontwikkeling in de kernen van het buitengebied;
- Het inbedden van landbouw, natuur en bos in goed gestructureerde gehelen;
- Het bereiken van gebiedsgerichte ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied;
- Het afstemmen van het ruimtelijke beleid en het milieubeleid op basis van het fysisch systeem;
- Het bufferen van de natuurfunctie in het buitengebied.

3.1.1 Ontwikkelingsperspectieven voor infrastructuur voor afvalbeheer en afvalwaterzuivering

De zuivering van huishoudelijk afvalwater is ruimtelijk gebonden aan de kernen. De overheidssector maakt een ruimtelijk afgewogen gebiedsgerichte visie op per hydrografisch bekken waarin de reële behoefte aan bijkomende rioolwaterzuiveringsinstallaties (KWZI's) wordt aangetoond en waarin de locaties in overleg met alle betrokken overheidssectoren worden gekaderd in het ruimtelijk beleid voor het gebied.

Vanuit technisch oogpunt is de locatiekeuze voor een KWZI afhankelijk van gravitatieprincipes en van de nabijheid van een waterloop voor de lozing van het effluent. Daarnaast kunnen een aantal ruimtelijke voorwaarden worden gesteld aan de locatiekeuze van nieuwe en de uitbreiding van bestaande KWZI's.

- De locatie van een KWZI gaat uit van het principe van de gedeconcentreerde bundeling waarbij de verenigbaarheid qua reuk-, lawaai- en visuele hinder met de woonfunctie maximaal is;
- De schaal van het KWZI sluit aan bij de schaal van het landschap;
- De omvang van het KWZI tast de structuur en de functie van de structuurbepalende functies van het buitengebied niet aan.

Voor de aanleg van nieuwe rioleringen en collectoren geldt zoveel mogelijk het principe van bundeling met lijninfrastructuren.

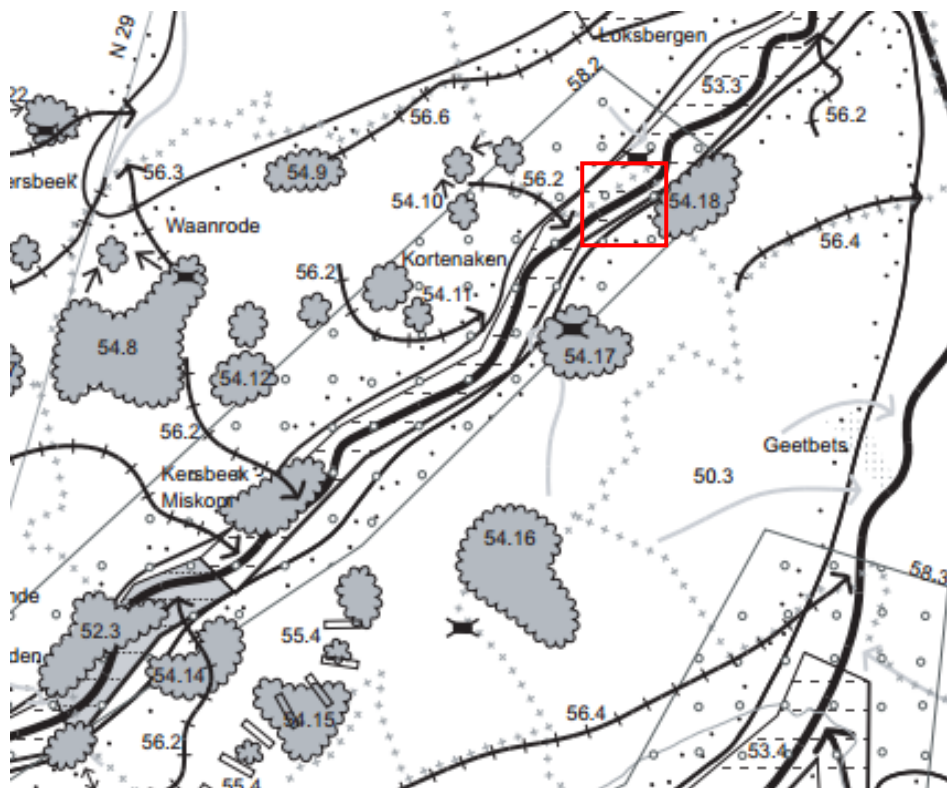
3.2 AGNAS

In uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen stelde de Vlaamse overheid in 2006 een ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos op voor de regio Hageland.

Op 19 juli 2007 nam de Vlaamse regering kennis van deze visie en keurde ze de beleidsmatige herbevestiging van de bestaande gewestplannen voor ca. 37.100 ha agrarisch gebied én een operationeel uitvoeringsprogramma goed.

De site is gelegen aan de rand van het Herbevestigd Agrarisch Gebied (HAG) 'Landbouwgebied Lubbeek-Halen', deelruimte 'Valleien en heuvelruggen van Velpe en Gete'.

3.2.1 Gewenste ruimtelijke structuur

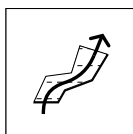

Figuur 3 Gewenste ruimtelijke structuur Valleien en heuvelruggen van Velpe en Gete

Concepten

Volgende deelconcepten zijn relevant voor onderhavig plangebied:

Behoud en versterking van gevarieerde valleilandschappen met ruimte voor waterberging:

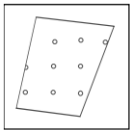

- Een aantal gevarieerde, halfopen valleilandschappen worden behouden met ruimte voor grondgebonden landbouw, populierenteelt, grasland- en bosontwikkeling. De natuurwaarden aanwezig in bos-, kleine landschapselementen, grasland- en kleine moerasrelictten worden beschermd en opgewaardeerd. Delen van de vallei kunnen worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebied.
- De meer open valleilandschappen, voornamelijk in de Velpevallei, worden behouden met aandacht voor de instandhouding van aaneengesloten, open graslandgebieden en hieraan gebonden typische soorten (voornamelijk vogels).
- De landbouwfunctie in deze valleien blijft behouden voor de grondgebonden landbouw, waarbij deze (via stimulerende maatregelen) zo veel mogelijk wordt afgestemd op de natuurlijke en landschappelijke waarden en de mogelijkheden voor natuurlijke waterberging. Behoud en versterking van het graslandgebruik in grotere, aaneengesloten eenheden is hierbij een belangrijk uitgangspunt.
- De structuurkenmerken van de waterlopen worden verbeterd, door meer ruimte (hermeandering, natuurlijker oevers, ruimer winterbed, ...) te voorzien voor de waterloop. Mogelijke negatieve invloeden (erosie, inspoeling van meststoffen, ...) op de waterloop zoveel mogelijk tegengegaan. Recent overstromde gebieden en natuurlijke overstromingsgebieden worden, waar de

afwezigheid van woon- of kapitaalintensieve economische functies dit toelaat, gebruikt voor natuurlijke waterberging en -conservering. Hierbij vindt afstemming plaats met de landbouw- bosbouw-, en natuurfunctie. Om het waterbergend vermogen te vrijwaren worden bouwvrije zones afgebakend.

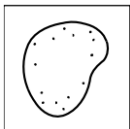
- In het bestaande of nog te ontwikkelen wachtbekkens wordt de natuurfunctie verder ontwikkeld, binnen de randvoorwaarden gesteld door de functie waterberging.
- Er wordt aangesloten bij de ruilverkaveling Vissenaken waar o.a. twee zijbeken (de Hagerotbeek en de Rosendaalbeek) van de Velpe (53.2) als zone voor natuurontwikkeling werden aangeduid.
- Delen van deze gebieden kunnen gedifferentieerd worden als natuurverwervingsgebied.

Vrijwaren en versterken van waardevolle landschappen en erfgoedwaarden:

- Gave valleilandschappen in delen van de valleien van Kleine Gete, Grote Gete en Velpe, met kenmerkende perceels- en landschapsstructuren (coulisselandschap, ...) worden behouden en waar mogelijk (via stimulerende maatregelen) hersteld. In functie van een meer natuurgerichte ontwikkeling van uitgesproken natuurwaarden in de valleien is een ontwikkeling naar een nieuwe landschappelijke identiteit bestaande uit een afwisseling van open (grasland, moeras, ..) en gesloten (bos, ...) landschappen in grotere en meer natuurlijke eenheden en overgangen afweegbaar in functie van de gaafheid en aaneengeslotenheid van historische perceels- en landschapsstructuren.
- De bossen t.h.v. Lubbeek hebben een hoge landschappelijke en cultuurhistorische waarden (o.a. kastelen, bronbossen, hellingbossen, valleibossen, oude graslanden, ...) die versterkt worden.
- De voormalige spoorlijn (Tienen-St.-Truiden) worden behouden en indien mogelijk worden de ecologische, landschappelijke en/of recreatieve potenties (verder) versterkt.

Behoud en versterking van de landbouw in een gevarieerd heuvellandschap:

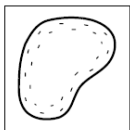

- De heuvelruggen worden zoveel mogelijk als samenhangend landbouwgebied voor de grondgebonden landbouw (vnl. fruitteelt en akkerbouw) gevrijwaard. In recent afgeronde of lopende ruilverkavelingen wordt aangesloten bij de hier ontwikkelde visie.
- Indien wenselijk, kunnen maatregelen worden genomen om de landbouwstructuur te verbeteren. Uitrust van gronden en inrichting van het agrarisch gebied kan naast verbetering van de landbouwstructuur bijdragen aan versterking van de recreatieve, landschappelijke en ecologische kwaliteiten van het gebied.
- Functiewijzigingen worden zoveel mogelijk vermeden. Nieuwe functies zijn enkel mogelijk mits ze de beroepslandbouw niet hinderen, geen grote verkeersmobiliteit genereren en ze aansluiten bij de landschappelijke en ecologische kwaliteiten van het gebied.
- De aanwezigheid van de fruitveilingen in Glabbeek en Zoutleeuw en het aansluitende fruitteeltgebied van Sint-Truiden – Borgloon onderstrepen het belang en de identiteit van het gebied als fruitteeltgebied.
- Concentratie van grote opslagloodsen (voor de fruitteelt) aansluitend bij bestaande bebouwing kan zowel een landschappelijke als economische meerwaarde opleveren.
- Om de erosie- en slibproblematiek aan te pakken zijn erosie bestrijdende inrichtings-, herstel- en agrarische beheersmaatregelen gewenst. Hierbij wordt zo veel mogelijk aangesloten bij reeds lopende initiatieven.
- In de smalle beekvalleien blijft de huidige landbouwfunctie zo veel mogelijk behouden voor de grondgebonden landbouw (vnl. weide- en grasland), waarbij deze (via stimulerende maatregelen) wordt afgestemd op de natuurlijke en landschappelijke waarden.
- Delen van de heuvelrug ten noorden van de Velpevallei (57.2) bestaan uit agrarisch gebied met een hoge dichtheid aan kleinere bos-, natuur- en landschapselementen. Het gaat om

oude bosrelicten (o.a. Varenberg, Heideberg en Muggenberg) en kleine landschapselementen die samenhangen met de ontginning van het gebied (holle wegen, bomerijen, houtkanten, taluds) en gekoppeld zijn aan de heuvelruggen en ecologisch waardevolle grasland- en

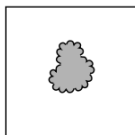
- moerasrelicten in de smalle beekvalleien van de beken die op de heuvelrug ontspringen en zich hierin hebben ingesneden. Deze elementen bepalen mede de landschappelijke identiteit van het gebied en zijn van ecologisch belang als toevluchtsoord en stapsteen voor de agrarische natuur. Kleine bos-, natuur- en landschapselementen worden behouden en waar mogelijk kwalitatief versterkt.

Behoud en versterking van landbouw verweven met boscomplexen:

- De ruimtelijk kleinere landbouwgebieden worden gevrijwaard voor de grondgebonden landbouw. Hierbij wordt rekening gehouden met een sterke verweving met boselementen.
- Op beperkte schaal kan op percelen met potentie voor bosversterking bosuitbreiding voorzien worden om de bossen te bufferen en versnippering van de bossen te verminderen.
- Kleine landschapselementen moeten behouden, versterkt, ontwikkeld of

Behoud en versterking van bosstructuren:

- Het Meldertbos (vallei van de Molenbeek) is een waardevol alluviaal bosgebied. Dit bos wordt maximaal gevrijwaard en behouden.
- Voor alle bossen kan worden gestreefd naar een kwalitatieve versterking. Deze kan bestaan uit het nemen van structuur bevorderende maatregelen (kapbeheer, creëren van open plekken, versterking bosrandstructuur, ...).
- Waardevolle cultuurhistorische kenmerken van bossen die deel uitmaken van een park of kasteeldomein worden behouden.

3.2.2 Operationeel uitvoeringsprogramma

In het operationeel uitvoeringsprogramma is aangegeven welke gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen de Vlaamse Overheid de komende jaren zal opmaken voor de afbakening van de resterende landbouw-, natuur- en bosgebieden.

Een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in functie van de differentiatie van (delen van) het agrarisch gebied als natuurverwevingsgebied wordt opgemaakt voor:

- vallei van de IJzeren beek van Loksbergen tot Halen (53.5).
- vallei van de Velp van Kortenaken tot Halen (53.3)
- vallei van de Broekbeek t.h.v. Butshove en Wever (56.2)

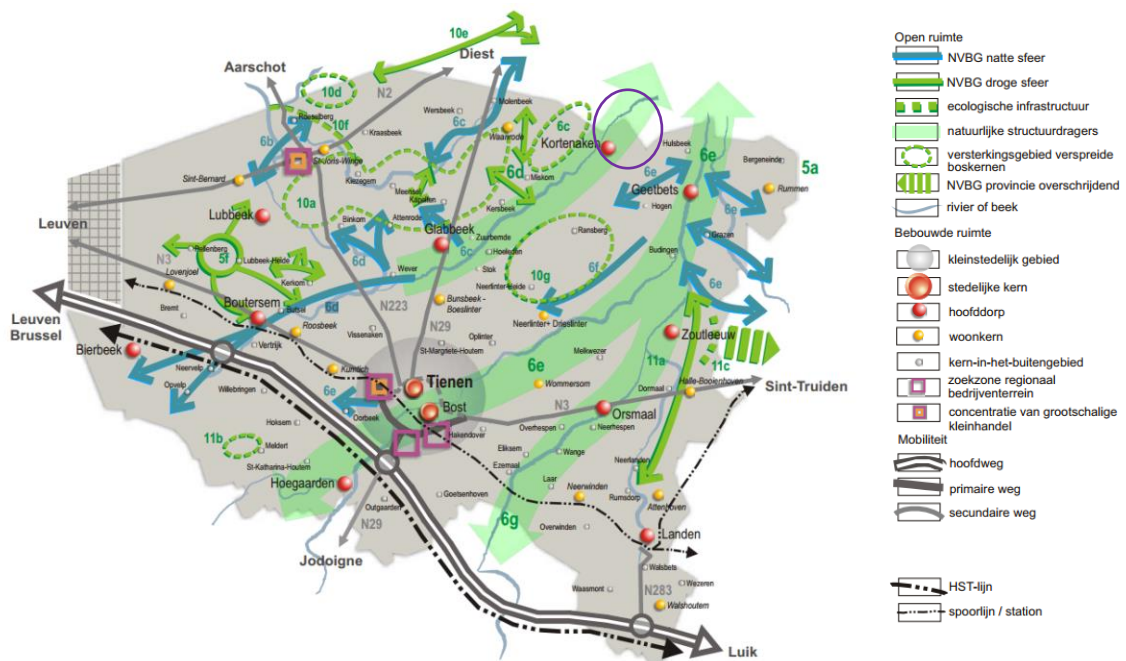
De differentiatie als natuurverwevingsgebied voor deze gebieden zal opgenomen worden in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de “Vallei van de Velp”.

3.3 Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan Vlaams Brabant

Het ruimtelijk structuurplan Vlaams Brabant (RSVB) werd goedgekeurd bij Ministerieel Besluit (MB) van 7 oktober 2004. Vervolgens is het plan in werking getreden op 1 december 2004. In 2012 werd het structuurplan herzien: de aanvullingen en wijzigingen werden gebundeld in een addendum, dat werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 6 november 2012.

3.3.1 Richtinggevend deel

Kortenaken behoort tot de deelruimte “Landelijke Kamer Oost”. Het behoud van het landelijk karakter van het gebied, met de grote openruimtegehelen en de nadrukkelijk aanwezige landbouw, wordt nagestreefd. De valleien van de Kleine en de Grote Gete en de Velpe zijn belangrijke structurerende elementen. De provincie wenst de karakteristieken van een dun bezaaid en verspreid nederzettingspatroon te behouden en te versterken; enkel in goed ontsloten geselecteerde kernen wordt wonen gestimuleerd. Tienen krijgt een centrumrol binnen het gebied.

Figuur 4 Deelruimte ‘Landelijke Kamer Oost’ met aanduiding plangebied (paarse cirkel)

De “Landelijke Kamer Oost” is een landelijke kamer. Dit wil zeggen dat de ruimte minder versnipperd is dan in andere delen van de provincie. Grote openruimtegehelen zijn er prominent aanwezig en het landschap wordt sterk bepaald door het fysisch systeem. De landbouw in een landelijke kamer is nadrukkelijk aanwezig. De voor de landbouw minder waardevolle gebieden worden stap voor stap ingepast in de natuurlijke structuur. Vooral de vochtige valleigebieden zijn ideale locaties voor een stil veranderingsproces naar biologisch waardevolle gebieden. De provincie wenst de natuurlijke structuur zoveel mogelijk te vrijwaren, in het bijzonder de valleien. De nederzettingen zijn nog als duidelijk aparte entiteiten in het zeer open landschap herkenbaar. Het betreft over het algemeen vrij compacte en kleine kernen en gehuchten met een nog duidelijk afleesbaar historisch patroon. De provincie wenst deze karakteristieken naar de toekomst toe te behouden, te versterken en waar nodig te verbeteren. De open ruimte in de landelijke kamer dient prioritair gereserveerd te worden voor landbouw, natuur en water. Deze openruimtefuncties dienen evenwichtig ten opzichte van elkaar en met respect voor de eigenheid

van het gebied ontwikkeld te worden. De kwaliteit van de open ruimte is bovendien een belangrijke troef voor het ontplooiën en promoten van een toeristisch-recreatief (mede)gebruik van de ruimte. Het plangebied bevindt zich in het noordoostelijke deel van de landschappelijke Kamer Oost in de natuurlijke structuurdrager van de Velpe.

Op basis van de bestaande ruimtelijke structuur kunnen 3 landschappelijke eenheden onderscheiden worden binnen de deelruimte Landschappelijke Kamer Oost.

Kortenaken behoort tot de landschappelijke eenheid “glooiend sliertenlandschap, vanaf de N223 tot aan de grens met Limburg”. Het glooiend sliertenlandschap is een gebied dat essentieel is voor de productielandbouw. Agrarische verbreding is aangewezen. Tuinbouw onder glas of plastic kan niet op grote schaal uitgebouwd worden. Bestaande concentraties blijven behouden. Bij de ruimtelijke afweging is de landschappelijke toets doorslaggevend. Structurele verbreding ter ondersteuning van de toeristisch-recreatieve potenties is mogelijk. Algemeen is het aangewezen om de ruimtelijke ontwikkelingen in deze regio vooral te sturen op landschappelijke veranderingen naar een groen en aantrekkelijk landschap. De natuurlijke gehelen dienen versterkt en verder uitgebouwd te worden. Grote delen van de landschappelijke eenheid zijn opgenomen als natuurverbingsgebieden. Zichtassen door de bebouwing naar het open landschap zijn essentieel.

3.3.2 Bindend deel

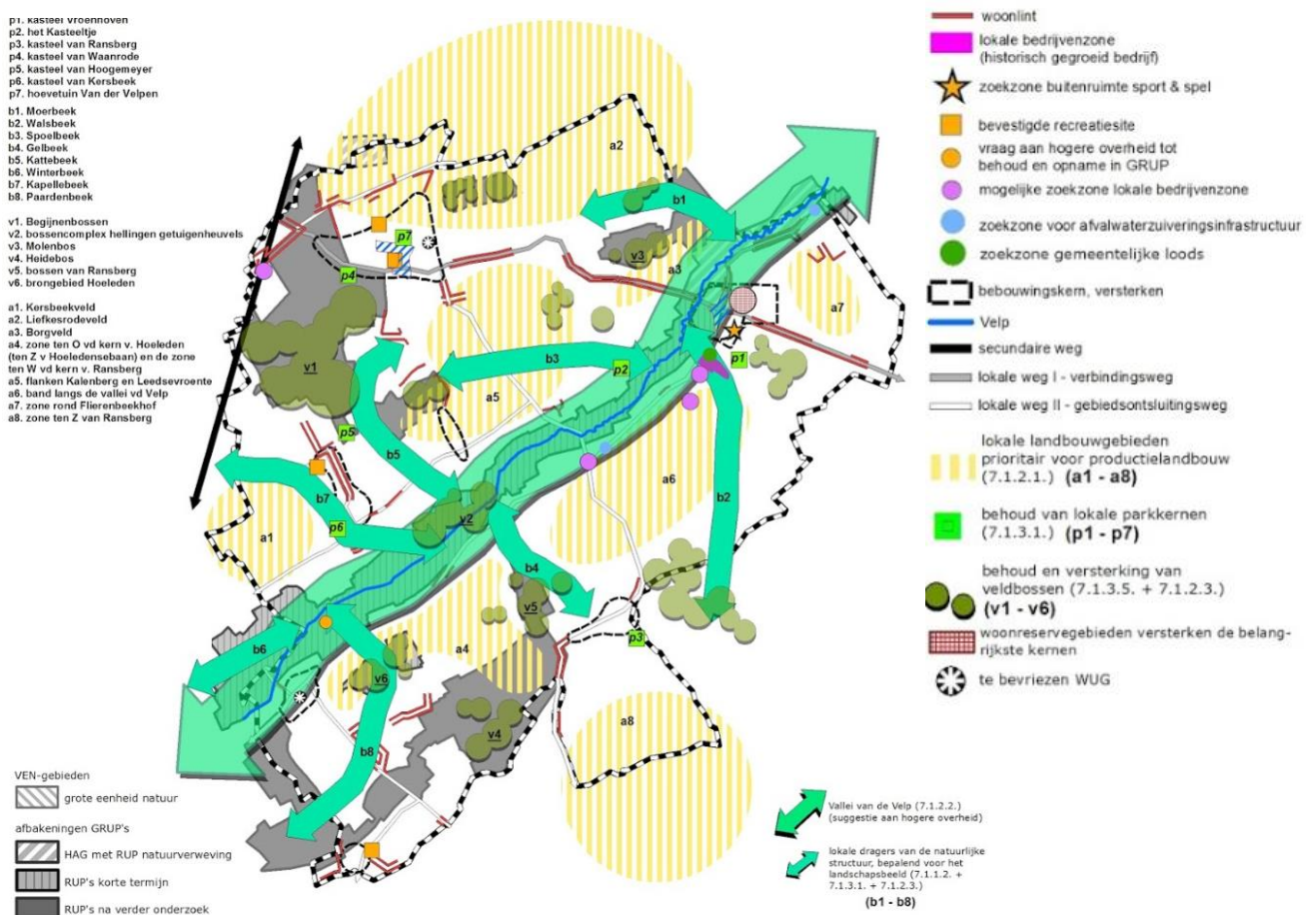
- Kortenaken wordt geselecteerd als hoofddorp, Waanrode als woonkern en Hoeleden, Kersbeek, Miskom, Ransberg en Stok als kernen-in-het-buitengebied.
- De Velpe wordt geselecteerd als natuurverbinding tussen bosgebieden Begijnenbeek, Diestiaanheuvels en Mollendaalbos (6d).
- De Velpevallei met bovenlopen wordt geselecteerd als gaaf landschap (42).

3.4 Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Kortenaeken (GRS Kortenaeken)

Het ruimtelijk structuurplan van de gemeente Kortenaeken is definitief vastgesteld door de gemeenteraad op 11 september 2012. Op 6 december 2012 werd het ruimtelijk structuurplan Kortenaeken gedeeltelijk goedgekeurd door de Bestendige Deputatie van de provincie Vlaams Brabant.

3.4.1 Richtinggevend deel

Onderstaand wordt de gewenste ruimtelijke structuur voor de gemeente Kortenaeken weergegeven. Relevant voor onderhavig RUP is de aanduiding van twee zoekzones voor afvalwaterzuiveringsinfrastructuur; één voor KWZI Kortenaeken en één voor KWZI Kersbeek-Miskom.

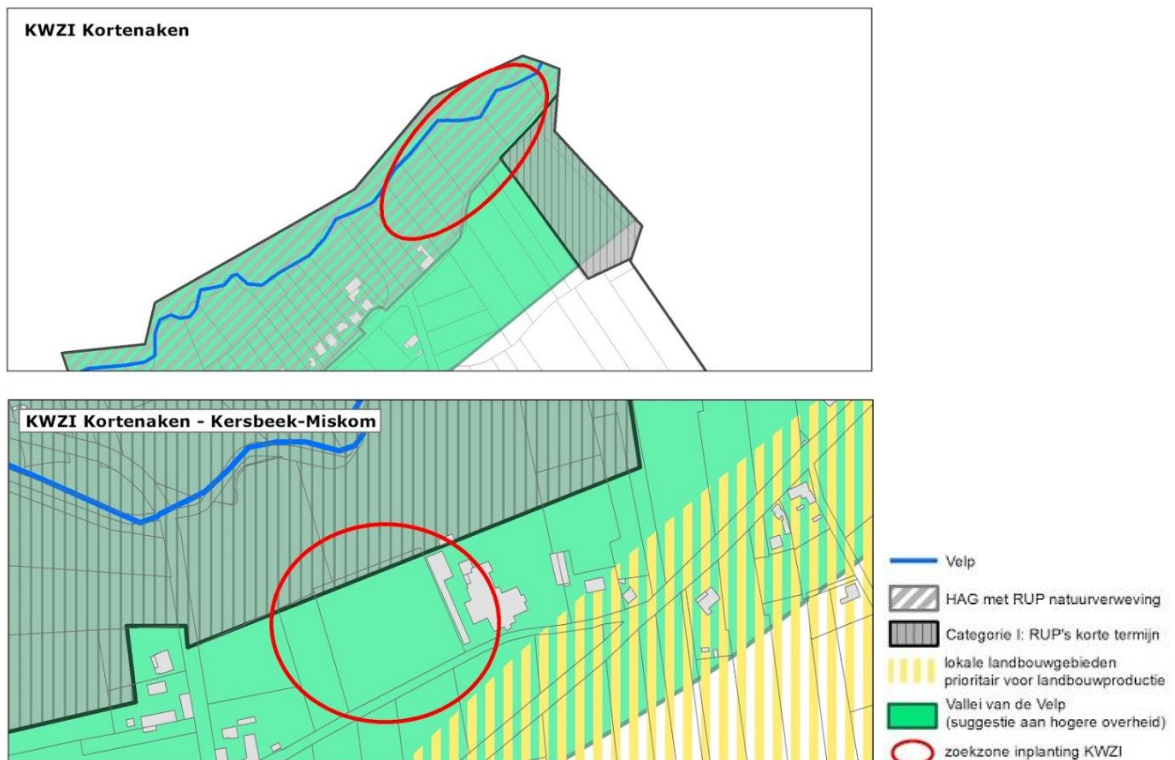
Figuur 5 Gewenste ruimtelijke structuur (GRS Kortenaeken)

3.4.2 Behoeftte aan ruimte voor afvalwaterzuiveringsinfrastructuur

In het afvalwaterzuiveringsgebied Kortenaeken werd tot op heden geen zuiveringsinfrastructuur opgenomen op de investerings- of optimalisatieprogramma's van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). Reden hier van is dat, in dit zeer landelijk gebied met verspreide bebouwing, alle projecten een zeer slecht rendement hebben. Door het zuiveringsgebied Kortenaeken te splitsen in twee zuiveringsgebieden, met name 'Kortenaeken' en 'Kortenaeken – Kersbeek-Miskom' kan men zich beperken tot het voorzien van zuiveringsinfrastructuur langs de bebouwingkernen en dient er geen transportcollector langs de Velp meer voorzien te worden. Door deze splitsing van het zuiveringsgebied zouden de projecten wel een degelijk rendement kunnen hebben.

Het **zuiveringsgebied Kortenaeken - Kersbeek-Miskom** omvat de deelgemeenten Kersbeek-Miskom, Hoeleden en Ransberg en de gehuchten Miskom, Vroente, Reiserenvroente, Borgelke en Schipbroek. Voor dit zuiveringsgebied stelde de gemeente het RUP KWZI Kersbeek-Miskom definitief vast in de gemeenteraad van 26 oktober 2017.

Het **zuiveringsgebied Kortenaeken** omvat deels Loksbergen, Heidestraat, Rigelstraat, Schansstraat, Diestsestraat, Kortenaeken-dorp, Mounstraat, Molenbergstraat en Dorpsplein. Op het OP 2010 wordt ook hier een klein RWZI/KWZI van lokaal belang opgenomen.

Aanduiding zoekzones KWZI's in de gemeente Kortenaeken

Voorwaarden voor de ontwikkeling en uitbreiding afvalwaterzuiveringsinfrastructuur

De overheid maakt per hydrografisch bekken een ruimtelijk afgewogen gebiedsgerichte visie op, waarin de reële behoefte aan bijkomende rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) wordt aangetoond en waarin de locaties in overleg met alle betrokken overheidssectoren worden gekaderd in het ruimtelijk beleid van het gebied.

Vanuit technisch oogpunt is de locatiekeuze voor een RWZI afhankelijk van gravitatieprincipes en van de nabijheid van een waterloop voor de lozing van het effluent. Daarnaast kunnen een aantal ruimtelijke voorwaarden worden gesteld aan de locatiekeuze van nieuwe en de uitbreiding van bestaande RWZI's:

- de locatie van een RWZI gaat uit van het principe van gedeconcentreerde bundeling waarbij de verenigbaarheid qua reuk-, lawaai- en visuele hinder met de woonfunctie maximaal is;
- de schaal van het RWZI sluit aan bij de schaal van het landschap en er wordt een optimale ruimtelijke inkleding en landschappelijke inpassing nagestreefd;
- de omvang van het RWZI tast de structuur en de functie van de structuurbepalende functies van het buitengebied niet aan.

Op de optimalisatieprogramma's 2007-2011 en 2009-2013 van de Vlaamse Milieumaatschappij zijn op het grondgebied van Kortenaken twee zuiveringsinfrastructuren, aard RWZI/KWZI voorzien:

één in het zuiveringsgebied Kortenaken – Kersbeek-Miskom en één in het zuiveringsgebied Kortenaken.

In overleg met VMM, afdeling Water, Aquafin nv, Riobra, Agentschap Ruimte en Erfgoed, Afdeling Vlaams-Brabant, Agentschap voor Natuur en Bos Vlaams-Brabant, Departement Landbouw en Visserij, afdeling duurzame landbouwontwikkeling Vlaams-Brabant, VLM Vlaams-Brabant en de gemeente werd voor de KWZI Kortenaken volgende site geselecteerd (kaart "R11. Zoekzones inplanting KWZI's t.o. gewenste open ruimte"):

- KWZI Kortenaken: een inplantingsplaats langs de Diestsestraat (percelen 542f en g of 542e), gelegen aan de Velpe, toegankelijk via de Diestsestraat (542f en g) of, eveneens toegankelijk langs de Diestsestraat, tegen de grens met de provincie Limburg, een kleiner perceel, waarbij minder wegenis dient te worden aangelegd en zodoende het landschappelijk beeld van openheid vanaf de Diestsestraat meer wordt behouden en niet wordt onderbroken door een lange buffer (542e) (actorenvergadering d.d. 24.09.2010).

Deze site behoort niet tot een VEN-, Vogelrichtlijn-, Habitatrichtlijn of waterwinningsgebied. Ze is niet gelegen in een beschermd landschap of dorpsgezicht en is ook niet aangegeven op de biologische waarderingskaart. Zij behoren wel tot het herbevestigd agrarisch gebied en de percelen 542 f, g en e liggen aldus in een geplande gewestelijke RUP natuurverweving. Wat de watertoets betreft zijn de percelen 542 g, f en e aangeduid als recent overstromingsgevoelig gebied evenals in overstromingsgevoelig gebied, zij zijn aangeduid als weinig tot matig grondwaterstromingsgevoelig. Percelen 542 f, g en e zijn infiltratiegevoelig. Bij de ontwikkeling zal uiteraard met deze watertoets gegevens dienen rekening te worden gehouden, evenals met de problematiek van de herbevestigde agrarische gebieden.

Gezien de ligging van deze in overleg geselecteerde site is het belangrijk dat bij de opmaak van het RUP voor de realisatie, naast de reeds aangegeven opmerkingen en aandachtspunten, voldoende aandacht gaat naar:

De site is gelegen binnen de perimeter van het geplande gewestelijke RUP natuurverweving. De gemeente suggereert dat de aanwezige intensieve landbouw hoofdgebruiker blijft, met een natuurondersteunende rol. Zij vraagt betrokken te worden bij de opmaak van het gewestelijk RUP, zeker ook specifiek omwille van de inplanting aldaar van de KWZI Kortenaken.

Voor de aanleg van nieuwe rioleringen en collectoren geldt zoveel mogelijk het principe van bundeling met lijninfrastructuren.

Bij de aanleg van de KWZI's dient, in verband met het archeologisch patrimonium, een archeologisch vooronderzoek, met de mogelijkheid tot een vervolgonderzoek, te gebeuren.

Bestendigen van de vallei van de Velpen als natuurlijke ruggengraat van de open ruimte in Kortenaken (7.1.1.1, GRS)

Overeenkomstig de selectie vanuit het Vlaams Gewest en binnen het RSVB bevestigt de gemeente dat de vallei van de Velpen een belangrijk ruimtelijk structurerend element is binnen Kortenaken. Voor de gemeente heeft de vallei van de Velpen, naast haar belang als ruimtelijk structurerend element, zowel landschappelijk als voor ieder van de functies van de open ruimte, een zekere betekenis. De gemeente suggereert aan de hogere overheid dat natuur en landschap in bepaalde delen van de vallei van de Velpen effectief voorrang krijgen, de landbouw is hieraan ondergeschikt. In andere delen van de vallei van de Velpen suggereert zij evenwel om landbouw en natuur te verweven. Zij wenst daarbij dat de aandacht gaat naar het openhouden van de traditionele hooilanden en het behoud en de versterking van de kleine landschapselementen. Tevens verwijst de gemeente naar het diepgaand wetenschappelijk onderzoek over de Velpenvallei, uitgevoerd in opdracht van de Vlaamse Milieu Maatschappij in 2004-2005 door Aeolus, dat nuttige suggesties en informatie bevat waarvan gebruik kan worden gemaakt bij de opmaak van het gewestelijk RUP.

De vallei van de Velpen, ook voor landbouw een belangrijke schakel (7.1.2.2, GRS)

Voor de gemeente is ook binnen de vallei van de Velpen de agrarische sector belangrijk. Zij dient hier evenwel steeds rekening te houden met beperkingen ter vrijwaring van de landschappelijke en/of natuurlijke waarden. De gemeente suggereert aan de hogere overheid om de grondgebonden landbouw er te stimuleren ter versterking van het open valleigebied en het natuurlijk karakter ervan. Grondloze landbouw wenst zij er te weren. Als tegemoetkoming voor de beperkingen vanuit natuurontwikkeling stelt de gemeente aan de hogere overheden voor om beheersovereenkomsten af te sluiten met betrekking tot bijvoorbeeld meer extensieve begrazing, beperkte mestaanvoer, vermijden van verdroging, enz..

Ruimtelijke principes voor de landschappelijke structuur (7.1.3, GRS)

Het RSVB geeft voor de landschappelijke structuur volgende ruimtelijke principes aan:

- het herstellen of in stand houden van de klassieke landschapspatronen;
- het veilig stellen en opwaarderen van bijzondere geomorfologisch-landschappelijke reliëfelementen;
- land- en tuinbouw als belangrijkste vormgevers van het landschap;
- de kasteelgordels en –sites en andere erfgoedwaarden als structurerende landschapsbakens.

Naast deze algemene ruimtelijke principes geeft het RSVB ook een aantal meer specifiek gebiedsgerichte ruimtelijke principes aan, zo ook voor het zogenaamde 'Glooiend sliertenlandschap', waartoe ook Kortenaken wordt gerekend:

- het behoud, bufferen en verbinden van beekvalleien en parkkernen;
- de integratie van de landbouw in het landschap;
- het inkapselen van infrastructuur in het landschap;
- de selectie van de vallei van de Velpe als gaaf landschap;
- het versterken van de verspreide en kleinschalige veldbosstructuur die leidt tot een grotere landschappelijke verwevenheid in het veldboslandschap tussen Lubbeek en Geetbets.

3.4.3 Bindende bepalingen

RUP zones voor openbare nutsvoorzieningen

Binnen dit RUP worden zones voor openbare nutsvoorzieningen bestemd, meer bepaald, conform de aangegeven zones in het richtinggevend gedeelte (zie 7.2.5.4), een zone voor een RWZI/KWZI langs de Diestsestraat gelegen langs de Velpe, aansluitend op de laatste bewoning van de straat. De opmaak van dit RUP gebeurt overeenkomstig de bepalingen welke hieromtrent zijn opgenomen in het richtinggevend gedeelte van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

3.5 Mobiliteitsplan gemeente Kortenaken

Op 30 augustus 2018 werd het nieuwe mobiliteitsplan Kortenaken door de gemeenteraad goedgekeurd. Het mobiliteitsplan vormt de basis voor het gemeentelijk mobiliteitsbeleid.

In het richtinggevend deel is een beleidsscenario opgesteld. Het plangebied is gesitueerd langsheen een fietsroutenetwerk.

Volgende selecties zijn van belang voor het plangebied:

- Lindestraat en Diestestraat (niet ter hoogte van plangebied) als lokale weg type I: deze wegen hebben een belangrijkere verkeersfunctie dan de lokale wegen 2 en vormen een verbinding met buurgemeenten.
- Diestestraat (ter hoogte van plangebied) als bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk. Het gewenst functioneel fietsroutenetwerk in Kortenaken valt voor een groot deel samen met het Bovenlokaal Functioneel Fietsroutenetwerk (BFF) dat fietsverbindingen tussen verschillende kernen en bovenlokale attractiepolsen biedt.

Figuur 6 mobiliteitsplan – beleidsscenario met aanduiding plangebied (rode cirkel)

In het actieplan van de gemeente staat als prioritaire maatregel opgenomen om ter hoogte van de Diestsestraat de als BFF niet-conforme fietspad aan te pakken.

3.6 Technisch Plan zuiveringsinstallatie Kortenaken

In 2010 werd door Aquafin een Technisch Plan opgemaakt voor de zuiveringsinstallatie Kortenaken. Dit technisch plan werd door het Ambtelijk Overleg van het Demerbekken op 24 september 2010 voorwaardelijk gunstig geadviseerd voor scenario 5 (plangebied voorliggend RUP) met volgende voorwaarden:

- De inplantingsplaats is gelegen in agrarisch gebied zodat een herbestemming nodig is;
- De buitenste rand van de KWZI dient voldoende ver van de Velpe te blijven (minimum 5 meter);
- Bij de opmaak van het RUP dient een alternatief voorstel zoals voorgesteld door de gemeente Kortenaken (ligging verder in de Diestsestraat tegen de gemeentegrens aan) te worden bekeken;
- De technische aandachtspunten zoals weergegeven door VMM AOW.

In hoofdstuk 5 van deze nota is de scenario-analyse terug te vinden uit het Technisch Plan en hoofdstuk 8 meer toelichting over de technische installatie.

4 Delegationbevoegdheid

In beginsel is het opmaken van bestemmingsplannen voor rioolwaterzuiveringsinstallaties waarvan afvalwater afkomstig is uit meerdere gemeente een bevoegdheid van provinciaal niveau.

Op 20 december 2018 ontving het provinciebestuur van de gemeente Kortenaken het verzoek tot delegatie van de planningsbevoegdheid voor de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan KWZI Kortenaken.

Het op te maken RUP KWZI Kortenaken beoogt de wijziging van het juridisch kader inzake ruimtelijke ordening voor een beperkt gebied op lokaal niveau. De inrichting van een KWZI is eerder een lokale aangelegenheid. De provinciale belangen komen niet in gedrang.

Op 24 januari 2019 besliste de provincie om de planningsbevoegdheid voor het op te maken ruimtelijk uitvoeringsplan KWZI Kortenaken voor een rioolwaterzuiveringsinstallatie van de gemeente Kortenaken te delegeren aan de gemeente Kortenaken.

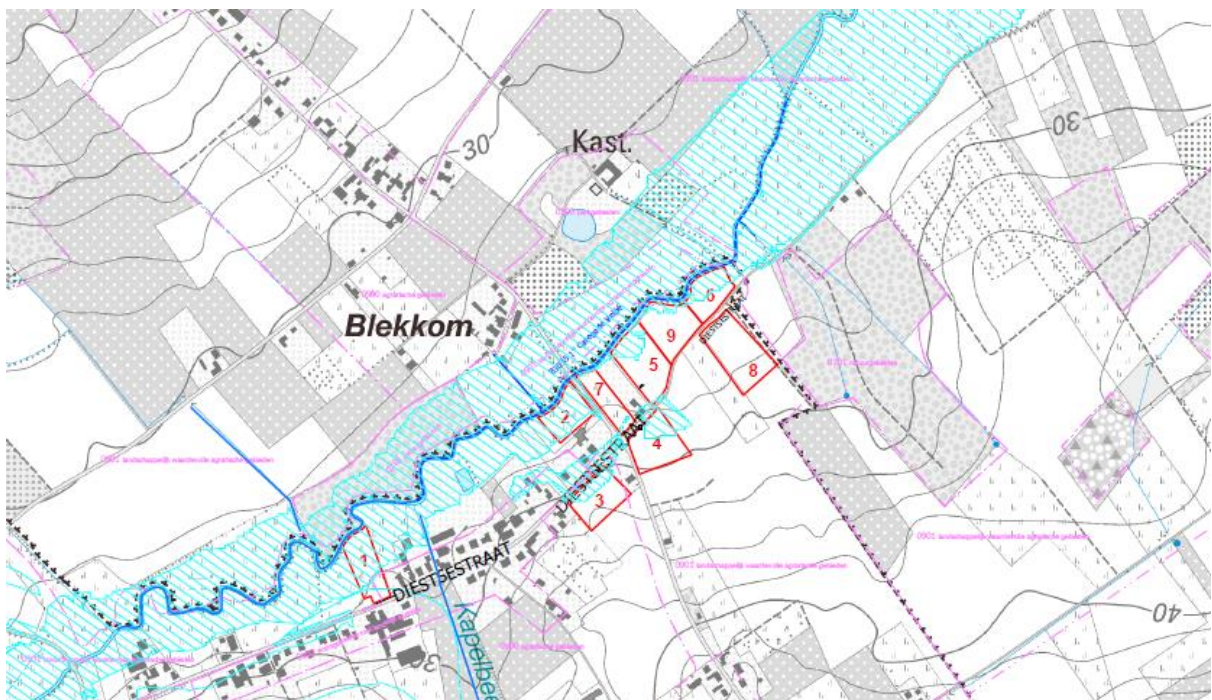
5 Scenario analyse

Het zuiveringsgebied Kortenaken omvat naast de dorpskern van Kortenaken volgende straten ten noordoosten van de dorpskernkern: Heidestraat, Rigelstraat, Schansstraat, Diestsestraat, Mounstraat, Molenbergstraat en Dorpsplein, alsook een deel van Loksbergen.

Voor de inplanting van de zuiveringsinstallatie werden door Aquafin nv en de gemeente Kortenaken verschillende inplantingsplaatsen (scenario's) onderzocht.

- Scenario 1, 2, 3, 4 en 5 werden in het Technisch Plan (zie eveneens hoofdstuk 3.6) onderzocht en beoordeeld op impact naar bewoning, openbare instellingen en landschap toe. De meest logische locatie voor een waterzuiveringsinstallatie is namelijk stroomafwaarts het te saneren gebied naast de Velpe. Het Technisch Plan werd in het Ambtelijk Overleg van het Demerbekken van 24 september 2010 geadviseerd voor scenario 5.
- Scenario 6 werd op vraag van de gemeente na het Ambtelijk Overleg van het Demerbekken van 24 september 2010 onderzocht. Deze zes scenario's lagen voor in de startnota, de voorkeurslocatie was locatie 5.
- In de adviesronde van de startnota werd gevraagd om bijkomende alternatieven te onderzoeken. Naar aanleiding van de opmaak van de scopingnota werden alternatieve scenario's 7, 8, 9 en 10 toegevoegd. Scenario 10 gaat om een aangepaste inplanting op de locatie van scenario's 5 en 9.

Onderstaande figuur toont de locaties van de verschillende scenario's.

Figuur 7 locatie scenario's (met aanduiding effectief overstroomingsgevoelige gebieden, blauw gearceerd)

5.1 Eerste screening haalbaarheid scenario's

In een eerste screening van de tien scenario's wordt er op basis van volgende criteria reeds een eerste selectie gemaakt van te weerhouden scenario's:

- Ligging in effectief overstromingsgevoelig gebied
- Beschikbare oppervlakte in combinatie met de oriëntatie van het perceel

Aangezien scenario 1, 2 en 6 grotendeels tot geheel in effectief overstromingsgevoelig gebied liggen (Figuur 7) worden deze scenario's niet verder weerhouden voor verder onderzoek.

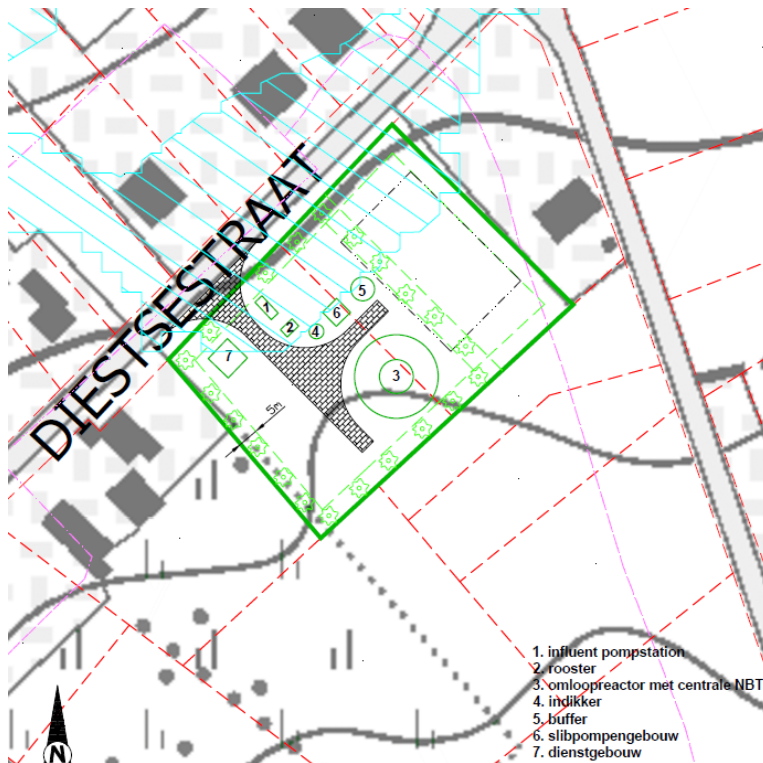
Scenario 7 is een locatie die nav de opmaak van de scopingnota verder onderzocht is. De locatie bevindt zich niet in overstromingsgevoelig gebied. Omwille van de beschikbare oppervlakte en de proportie van het perceel (vooral de breedte) is het echter niet mogelijk om een zuiveringsinstallatie op dit perceel te voorzien. Ook de oriëntatie van het perceel is niet gunstig voor de plaatsing van de installatie.

5.2 Afweging weerhouden scenario's

Voor scenario's 3, 4, 5, 8, 9 en 10 is een preliminair inplantingsplan gemaakt dat onderstaand bijgevoegd wordt. Deze scenario's werden eveneens beoordeeld in de plan-MER-screening in de scopingnota. In wat volgt wordt een afweging gemaakt van de onderzochte scenario's om zo tot een voorkeurslocatie te komen.

- Scenario 3

Scenario 3 bevindt zich nabij het kruispunt met de Lindestraat, op een perceel tussen twee huizengroepen. Deze ligging maakt de locatie niet ideaal voor de inplanting van een KWZI aangezien dit mogelijk problemen geeft i.v.m. geur- en lawaaihinder. Zo vallen zes woningen binnen de 65 m geurcontour waardoor er bijkomende maatregelen nodig zouden zijn. Het perceel van dit scenario is deels gelegen in mogelijk en effectief overstromingsgevoelig gebied volgens de Watertoetskaart 2017. Dit scenario wordt aanzien als technisch complexer daar de afstand tot de Velpe groter is en leidingen onder het kruispunt moeten voorzien worden.

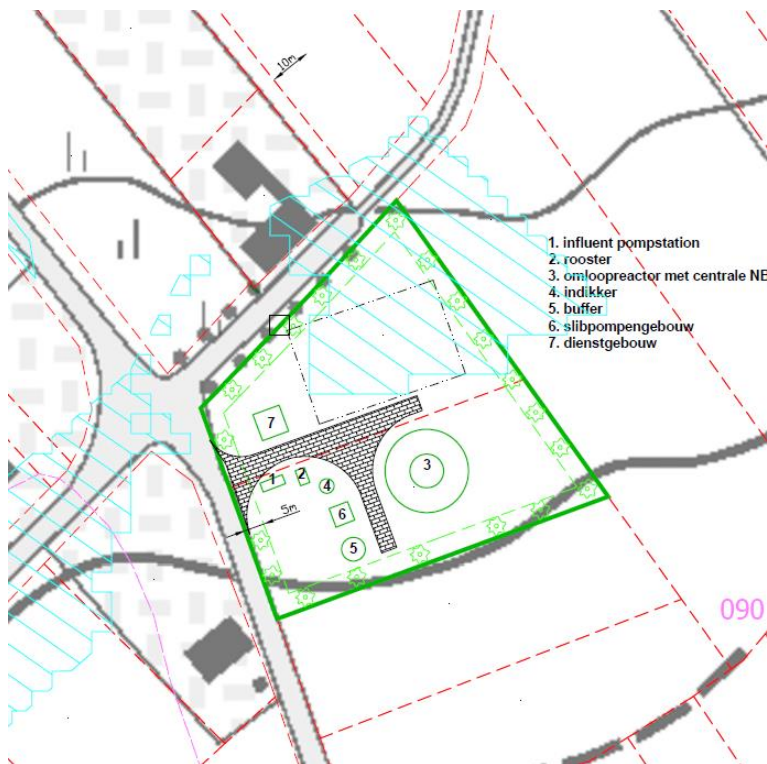

Figuur 8 inplantingsplan GRB scenario 3

- Scenario 4

Scenario 4 is gelegen op een akkergrond in de Diestsestraat aan de overkant van het kruispunt met de Lindestraat. Deze locatie wordt eveneens aanzien als technisch complex daar de afstand tot de Velpse groter is en leidingen onder het kruispunt moeten voorzien worden.

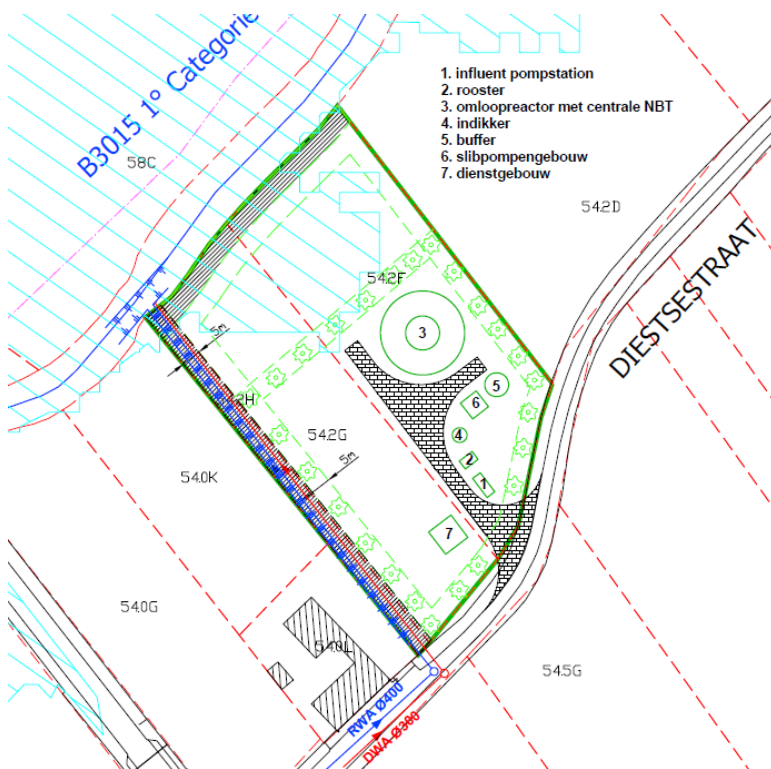
Ruimtelijk gezien heeft dit scenario een grotere impact op de open ruimte daar het zicht op de achterliggende akkergronden wordt doorbroken. Er dient verder opnieuw rekening gehouden te worden met de ligging in mogelijk en effectief overstromingsgevoelig gebied.

Figuur 9 inplantingsplan GRB scenario 4

- Scenario 5

Scenario 5 bevindt zich aan de overzijde van locatie 4, op de akkergrond naast de woning. Verder is er geen bewoning in de onmiddellijke omgeving en wordt het afgeschermd door een coulisselandschap aan de overzijde van de Velpse. Deze locatie is volgens de Watertoetskaart 2017 ook (deels) gelegen in mogelijk en effectief overstromingsgevoelig gebied. Er bevinden zich geen woningen in de 65 meter geurcontour van het geurgewogen zwaartepunt¹. Deze locatie was de voorkeurslocatie die voorlag in de startnota. De voorkeurslocatie van de scopingnota en van voorliggend RUP betreft een geoptimaliseerde versie van dit scenario, namelijk scenario 5bis (zie hoofdstuk 5.3).

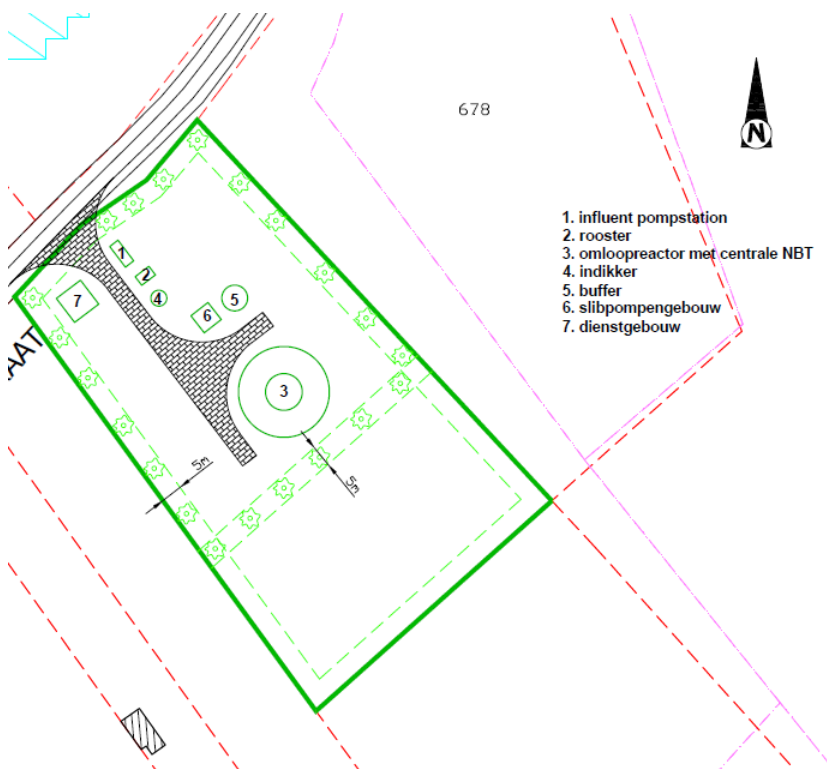
Figuur 10 inplantingsplan GRB scenario 5

¹ Het geurgewogen zwaartepunt wordt bepaald uit de emissiegewogen middeling van de verschillende onderdelen van een RWZI die voor geurhinder kunnen zorgen. Rekening houdende met het verschil in hedonisch karakter van het afvalwater dat de installatie zal doorlopen, werd via de Warren-Spring formule een geurcontour van 65m berekend waarbinnen potentieel geurhinder kan optreden.

- Scenario 8

Scenario 8 betreft het perceel 543D op het einde van de Diestsestraat. Dit perceel bevindt zich net buiten HAG. Dit alternatief sluit niet aan bij bestaande bebouwing waardoor er een groene cluster ontstaat in overwegend open ruimte wat negatief wordt beschouwd naar landschapsbeleving toe. De natuurwaarden van dit perceel dienen ook in rekening gebracht te worden. Bovendien bevindt locatie 8 zich op een grotere afstand van de Velpe en van de laatste woning wat bijkomende technische uitdagingen met zich meebrengt en moeilijk te verantwoorden bijkomende kosten.

Deze locatie is niet verenigbaar met de ruimtelijk voorwaarden die vanuit het RSV gesteld worden aan de locatiekeuze van een nieuwe KWZI, meer bepaald het principe van gedeconcentreerde bundeling waarbij de verenigbaarheid qua reuk-, lawaai- en visuele hinder met de woonfunctie maximaal is.

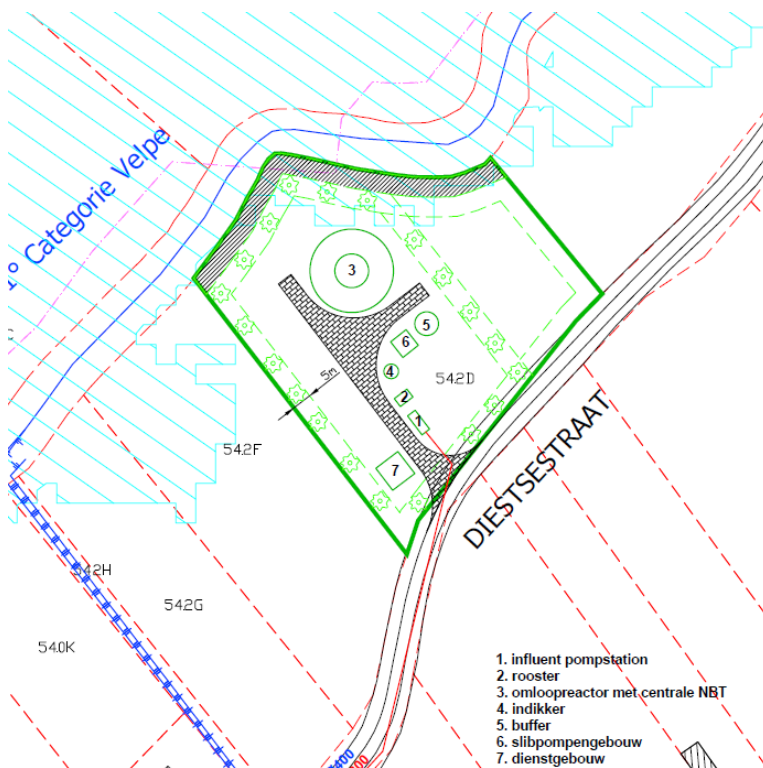

Figuur 11 inplantingsplan GRB scenario 8

- Scenario 9

Scenario 9 betreft het perceel 542D in de Diestsestraat. Deze locatie is volgens de Watertoetskaart 2017 gelegen in mogelijk en effectief overstromingsgevoelig gebied. Door de aanleg van het KWZI op dit perceel wordt een restperceel gecreëerd wat niet ruimte-efficiënt is en dus nadelig. Dit scenario snijdt hierdoor dieper in op de open ruimte, wat als nadelig wordt ervaren op het vlak van landschapsbeleving.

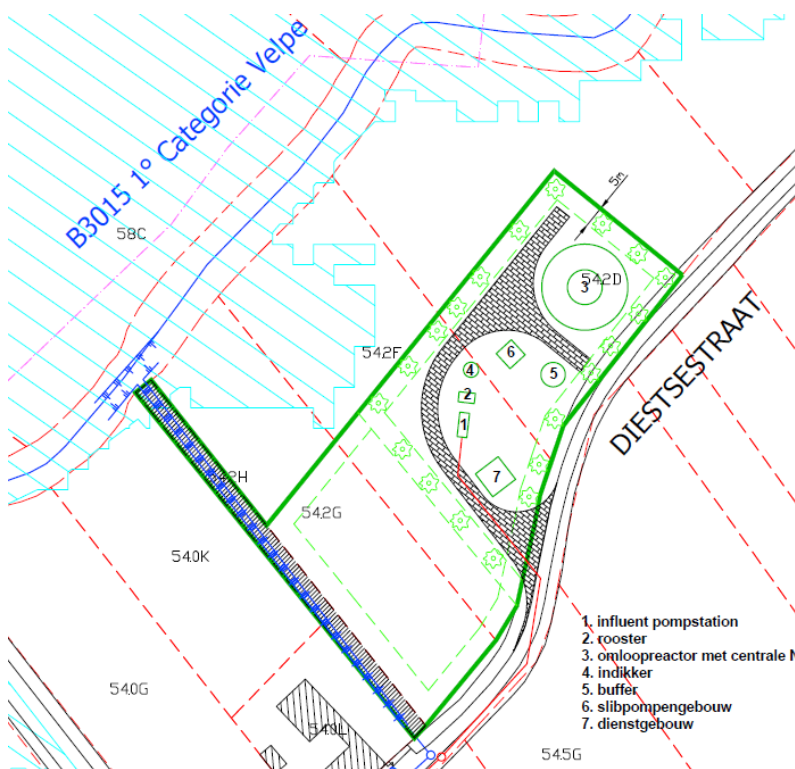
Deze locatie is niet verenigbaar met de ruimtelijk voorwaarden die vanuit het RSV gesteld worden aan de locatiekeuze van een nieuwe KWZI, meer bepaald het principe van gedeconcentreerde bundeling waarbij de verenigbaarheid qua reuk-, lawaai- en visuele hinder met de woonfunctie maximaal is.

Figuur 12: inplantingsplan GRB scenario 9

- Scenario 10

Bijkomstig wordt er nog een tiende scenario onderzocht waarbij een ontwerp werd gemaakt dat uit de overstromingsgevoelige zone blijft en geen restperceel creëert. Hierbij worden de percelen van scenario 5 en 9 gecombineerd, dus de installatie komt hierbij te staan op percelen 542H, 542G, 542F en 542D. Dit scenario zorgt hiermee echter voor bijkomende ruimteinname en heeft een versnipperend effect op het omliggend landschap. Door de plaatsing van de installatie zou het perceel tevens een onregelmatige vorm krijgen, wat nadelig is vanuit landbouwkundig standpunt.

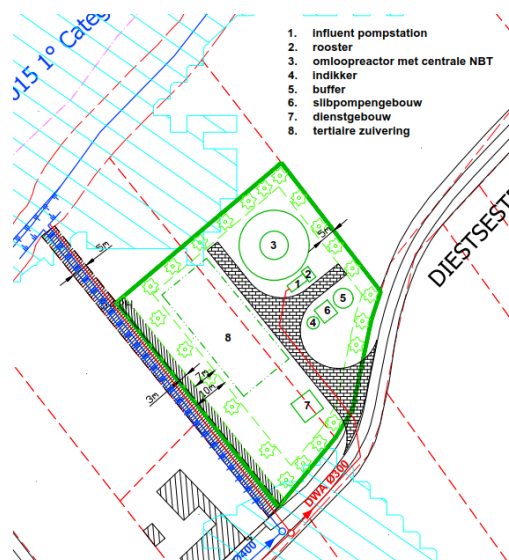
Figuur 13 inplantingsplan GRB scenario 10

5.3 Selectie voorkeurslocatie

Alle gescreende locaties zijn gelegen in agrarisch gebied zodat een herbestemming (RUP) nodig is. **Scenario 3** is te dicht gelegen bij bebouwing waardoor dit problemen geeft i.v.m. geur- en lawaaihinder. Zowel voor scenario 3 als 4 geldt dat de locatie technisch complex is aangezien de afstand tot de Velpoer groter is en leidingen onder het kruispunt moeten getrokken worden. **Scenario 4** heeft bijkomstig een grote impact op het open landschap aan oostelijke zijde. Omwille van deze redenen wordt ook **scenario 8** niet weerhouden; dit scenario bevindt zich het verste van de bewoonde omgeving en sluit ruimtelijk niet aan in het landschap maar doorbreekt het open agrarisch landschap. **Scenario 9** wordt geschrapt wegens de creatie van een restperceel, wat niet ruimte-efficiënt is en dus nadelig. Ook hier wordt de ruimte dieper ingesneden en is er dus een negatieve impact op de open ruimte. **Scenario 10** tot slot zorgt voor versnippering en de omvorming tot een onregelmatig perceel, wat leidt tot extra moeilijkheden voor landbouwvoertuigen.

Scenario 5 kreeg in het Ambtelijk Overleg van het Demerbekken op 24 september 2010 de voorkeur en werd gunstig bevonden door zowel Ruimte en Erfgoed (Vlaams Brabant), Agentschap voor Natuur en Bos (Vlaams-Brabant), Departement Landbouw en Visserij, Duurzame Landbouwontwikkeling (Vlaams-Brabant), VMM, Afdeling Operationeel Waterbeheer, en Watering het Velpedal. De verkozen locatie is een logische locatie aangezien de stroom van de waterloop gevolgd wordt en dit gravitair het meest interessante punt is binnen het grondgebied van de gemeente. Het sluit ook aan op de laatste woning.

Naar aanleiding van de reacties in de participatieperiode van de startnota werd een nieuw inplantingsalternatief bekeken op deze locatie, i.e. scenario 5bis. Hierbij wordt de groene buffer tussen het naburig perceel met woning verbreed en wordt de hele installatie opgeschoven tot onder de overstromingsgevoelige zone. Dit heeft tot resultaat dat de inplanting nu het meest compacte scenario is op deze locatie. De totale oppervlakte bedraagt nu 0,4 ha (ontwerp RUP) waar dit voordien 0,7 ha (startnota) was. Onderstaande figuur toont het inplantingsplan van **scenario 5bis**, waarvoor voorliggend RUP wordt opgemaakt, alsook de aanduiding van de geurcontour.

Figuur 14 voorkeurslocatie: inplantingsplan scenario 5bis (zie eveneens hoofdstuk 8)

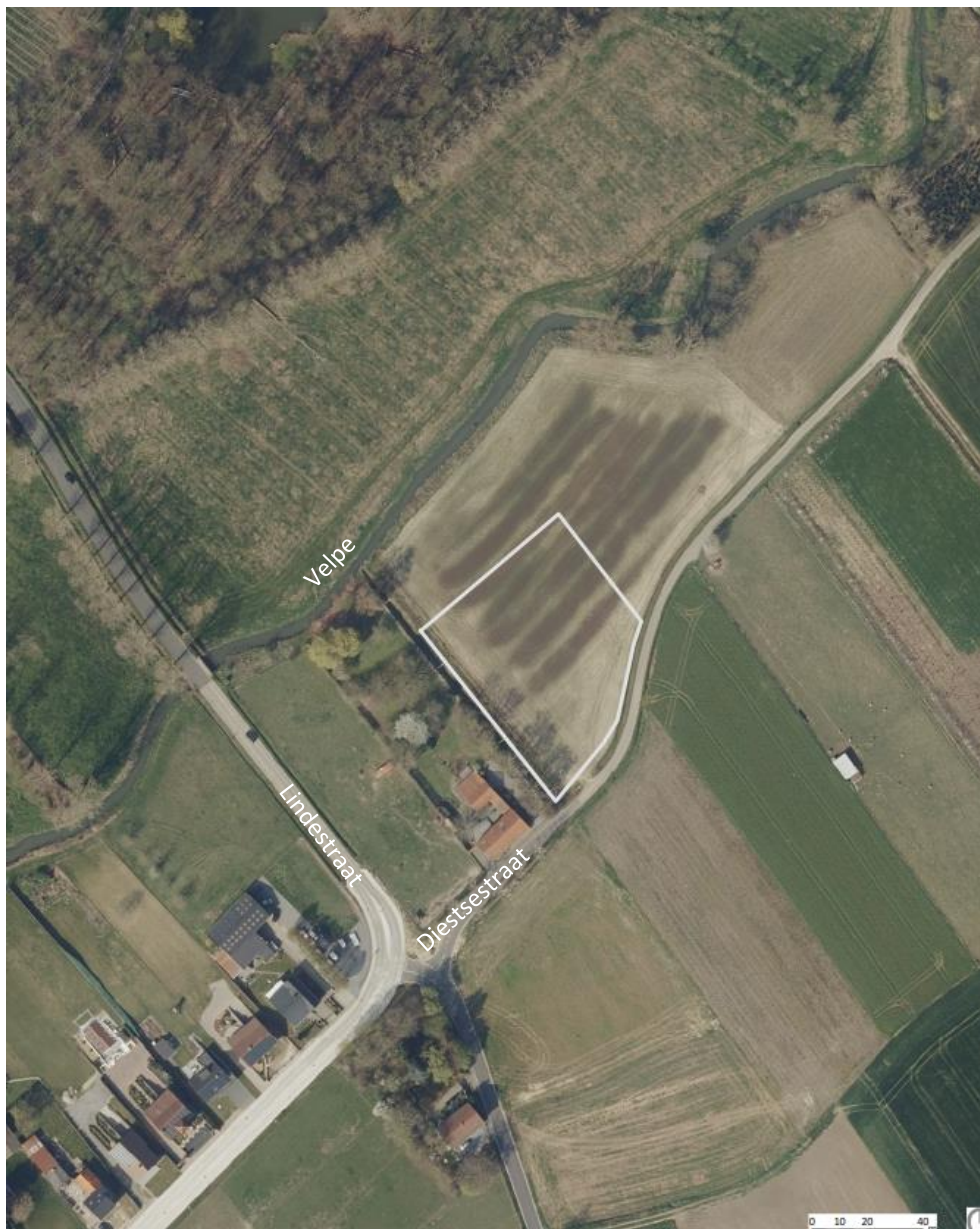

Figuur 15 aanduiding geurcontour met geurgewogen zwaartepunt (zie voetnoot p. 25)

6 Bestaande ruimtelijke context

6.1 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied betreft een akkergrond met een oppervlakte van ca. 0,4 ha. Het plangebied wordt ontsloten via de Diestsestraat, een weg bestaande uit één rijbaan. Aan beide zijdes van de rijbaan is een open gracht aanwezig.

Figuur 16 orthofoto met aanduiding plangebied

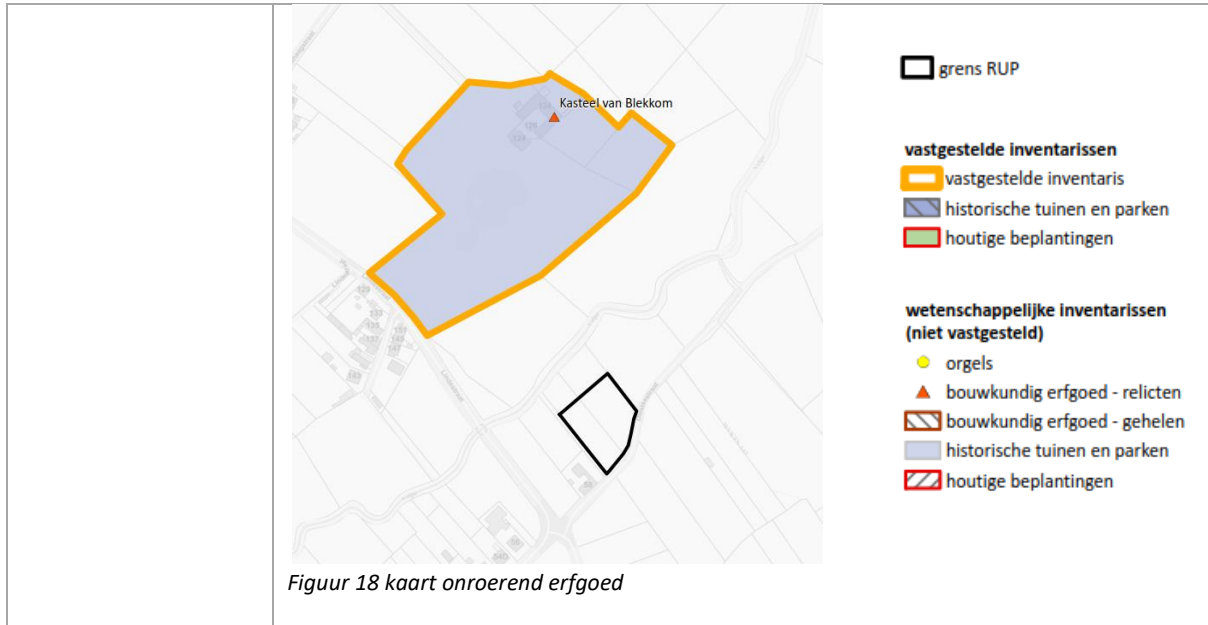
6.2 Elementen van de bestaande ruimtelijke structuur

Infrastructuur	
Bebouwing	Er is een woning aangrenzend aan het perceel. Op het perceel zelf is momenteel geen bebouwing aanwezig.
Kleinschalige constructies	Aanleg van een gracht op het naastliggende perceel 542H.
Wegenis	Het plangebied wordt ontsloten via de Diestsestraat. Het plangebied bevindt zich nabij het kruispunt van de Diestsestraat en Lindestraat.
Overige verharding	Binnen het plangebied is er geen verharding aanwezig.

Fysische structuur	
Waterlichamen	Het plangebied grenst aan de Velpe, een geklasseerde waterloop van eerste categorie. In de huidige situatie kan de akker afwateren naar de gracht die zich in het westelijk deel van het plangebied bevindt .
Overstromingen	De site is gelegen in mogelijk en effectief overstromingsgevoelig gebied.
Groen	Binnen het plangebied komen geen percelen voor met biologisch waardevolle elementen. De berm langs de straatkant is wel aangeduid als biologisch waardevol, namelijk als ‘bermen, perceelsranden, ... met soortenrijk permanent cultuurgasland’.
Bodem	Het plangebied is gelegen op een matig natte zandleembodem zonder profiel met bedolven textuur B horizont op minder dan 80 cm diepte. Dit colluvium materiaal is typerend aan de voet van hellingen.

Functies	
Wonen	Binnen het plangebied zijn er geen woningen aanwezig. Aanpalend aan het plangebied ligt er een woning tussen de Diestsestraat en Lindestraat.
Werken	Niet van toepassing
Openbare functies	Niet van toepassing
Recreatie	Niet van toepassing
Landbouw	Het plangebied betreft een akkergrond waarop volgens de landbouwgebruikspcelenkaart (ALV 2016-2017) afwisselend maïs en aardappelen worden geteeld.
Natuur	Er zijn geen biologisch waardevolle elementen binnen het plangebied.

Erfgoed	
Vastgestelde inventarissen	Ten noorden van het plangebied bevindt zich het Kasteel van Blekkom, vastgesteld als bouwkundig erfgoed.

Wetenschappelijke inventarissen	Ten noorden van het plangebied bevindt zich het Park van het kasteel van Blekkom, gecategoriseerd onder inventaris historische tuinen en parken.
Gebieden geen archeologie	Ten zuiden van het plangebied, aan de overkant van de straat is een zone afgebakend als gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.

Ontsluiting	
Zacht verkeer	De Diestsestraat is geselecteerd als bovenlokale functionele fietsroute. Er is echter nog geen conforme fietsinfrastructuur aanwezig ter hoogte van het plangebied.
Gemotoriseerd verkeer	De site wordt ontsloten via de Diestsestraat die uitkomt op het kruispunt met de Heidestraat en Lindestraat. De Lindestraat is een lokale weg type 1 net als de overzijde van de Diestsestraat.
Openbaar vervoer	De dichtstbij zijnde haltes van de Lijn bevinden zich in de Diestsestraat aan de overkant van het kruispunt, in de Lindestraat en in de Heidestraat, allen gelegen op een afstand tussen de 400 m en 600 m van het plangebied.

Eigendomsstructuur	
Privaat	De percelen 542K en 542F zijn in eigendom van éénzelfde private eigenaar.
Openbaar	/

6.3 Fotoreportage

FOTO 1: Toegangsweg naar het plangebied vanuit Kortenaken

FOTO 2: Zicht op het plangebied vanuit de Diestsestraat

FOTO 3: Zicht op het plangebied vanaf de Diestsestraat, met coulisselandschap op de achtergrond

FOTO 4: Aanliggende gracht aan de akker

FOTO 5: Zicht op de Velpe en richting plangebied vanop de brug van de Lindestraat

7 Bestaande juridische context

7.1 Samenvatting

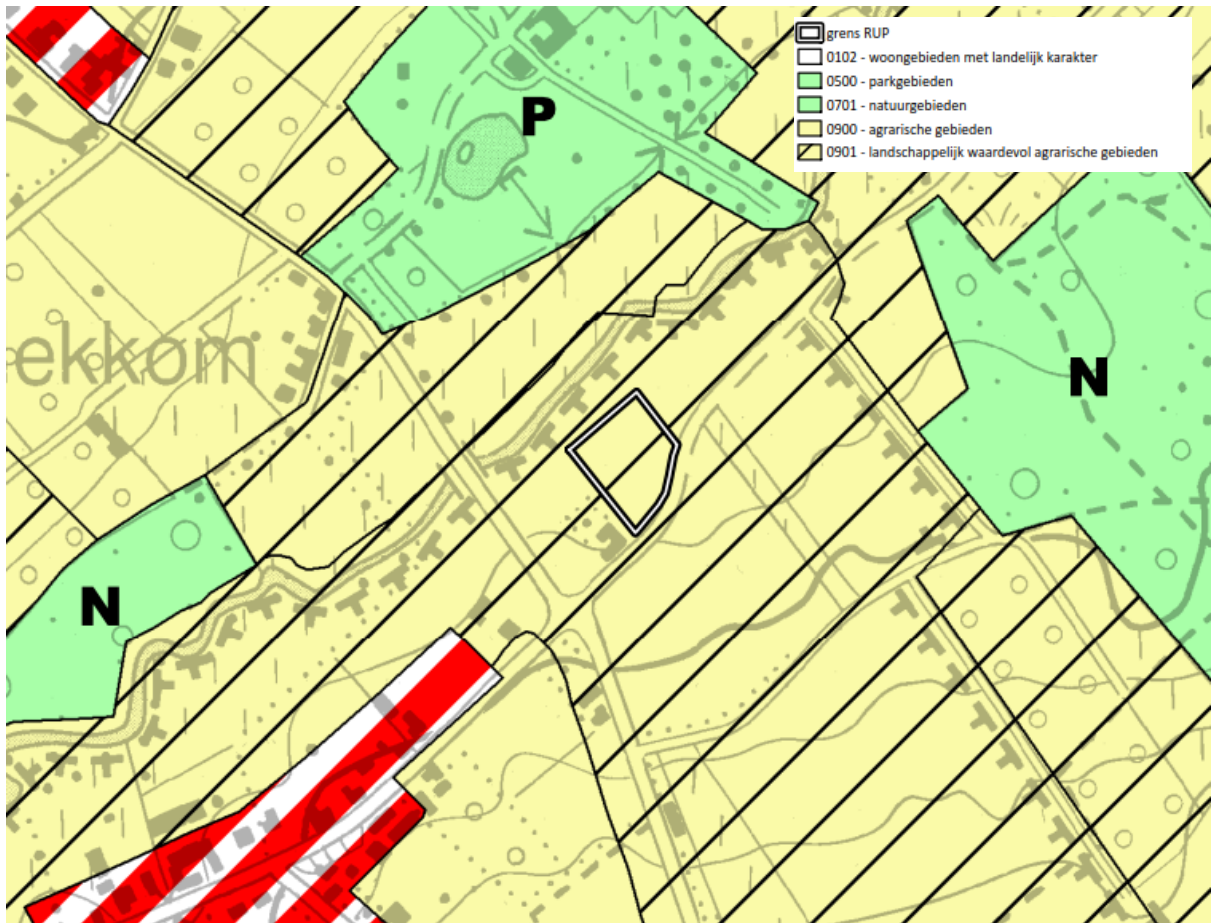
In dit hoofdstuk worden de relevante juridische documenten en de ruimtelijke en sectorale beleidsdocumenten voor het plangebied weergegeven. Deze vormen de (al dan niet juridische) randvoorwaarden voor de ruimtelijke ontwikkeling van het plangebied.

Type plan	Omschrijving
Gewestplan	Gewestplan Tienen-Landen (KB 24.03.1978): Landschappelijk waardevol agrarisch gebied
Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan	Niet van toepassing
Provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan	Niet van toepassing
Gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan	Niet van toepassing
Bijzondere plannen van aanleg	Niet van toepassing
Atlas der buurtwegen	In het zuiden grenst het plangebied aan chemin n° 5
Atlas der waterlopen	Grenzend aan:Velpe: geklasseerde waterloop eerste categorie
Landschapsatlas	Niet van toepassing
Habitatrichtlijngebied	Niet van toepassing
Vogelrichtlijngebied	Niet van toepassing
Gebieden van het VEN/IVON	Niet van toepassing
Natuurreservaten	Niet van toepassing
HAG	Ja, HAG 18 'Landbouwgebied Lubbeek-Halen'
Overstromingsgevoelige gebieden	Het plangebied is deels aangeduid als mogelijk en deels als effectief overstromingsgevoelig gebied gezien de nabijheid van de Velpe.
Beschermingszone waterwingebied	Niet van toepassing
Polders en wateringen	Watering "Het Velpedal"
Bouwkundig erfgoed	Kasteel van Blekkom: vastgesteld bouwkundig erfgoed (in de omgeving)
Historische tuinen en parken	Park van het kasteel van Blekkom (in de omgeving)

Een kaartenbundel is terug te vinden in bijlage 1 van deze nota.

7.2 Bestemmingsplannen

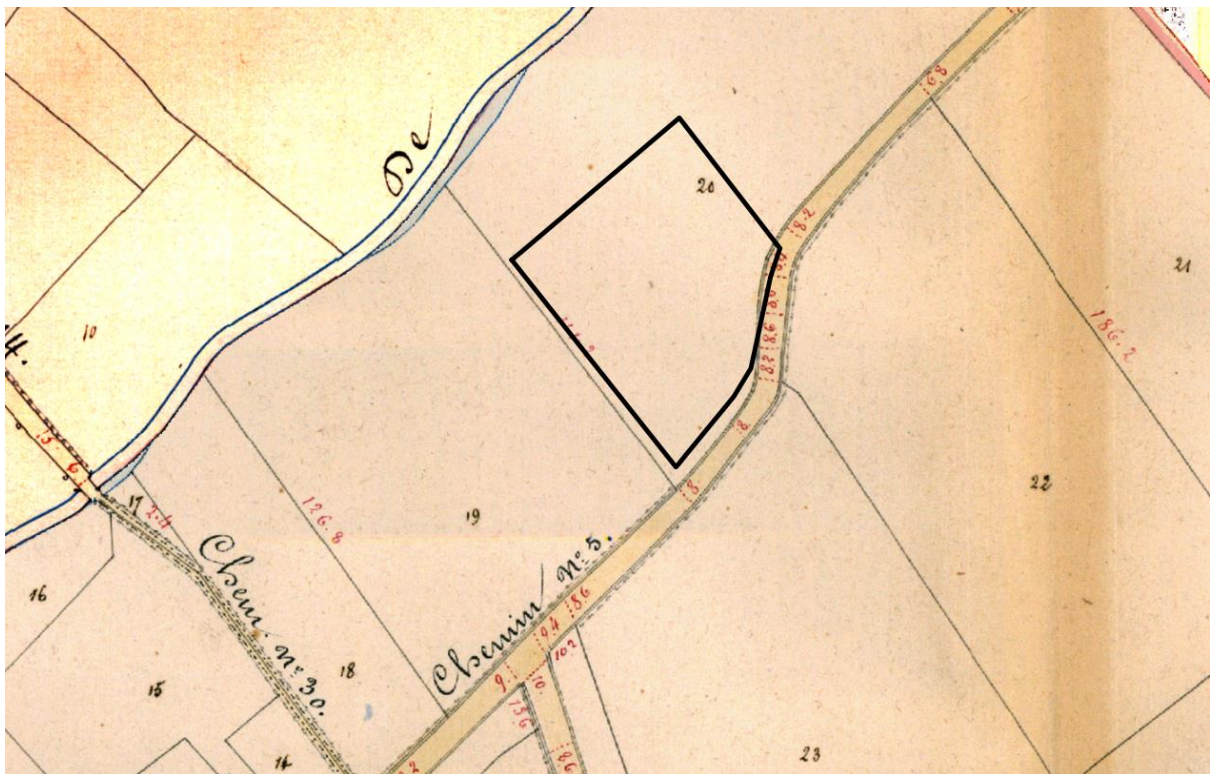
Het plangebied is gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied volgens het gewestplan Tienen-Landen (KB 24.03.1978).

Figuur 19 gewestplan met aanduiding plangebied

7.3 Atlas der buurtwegen

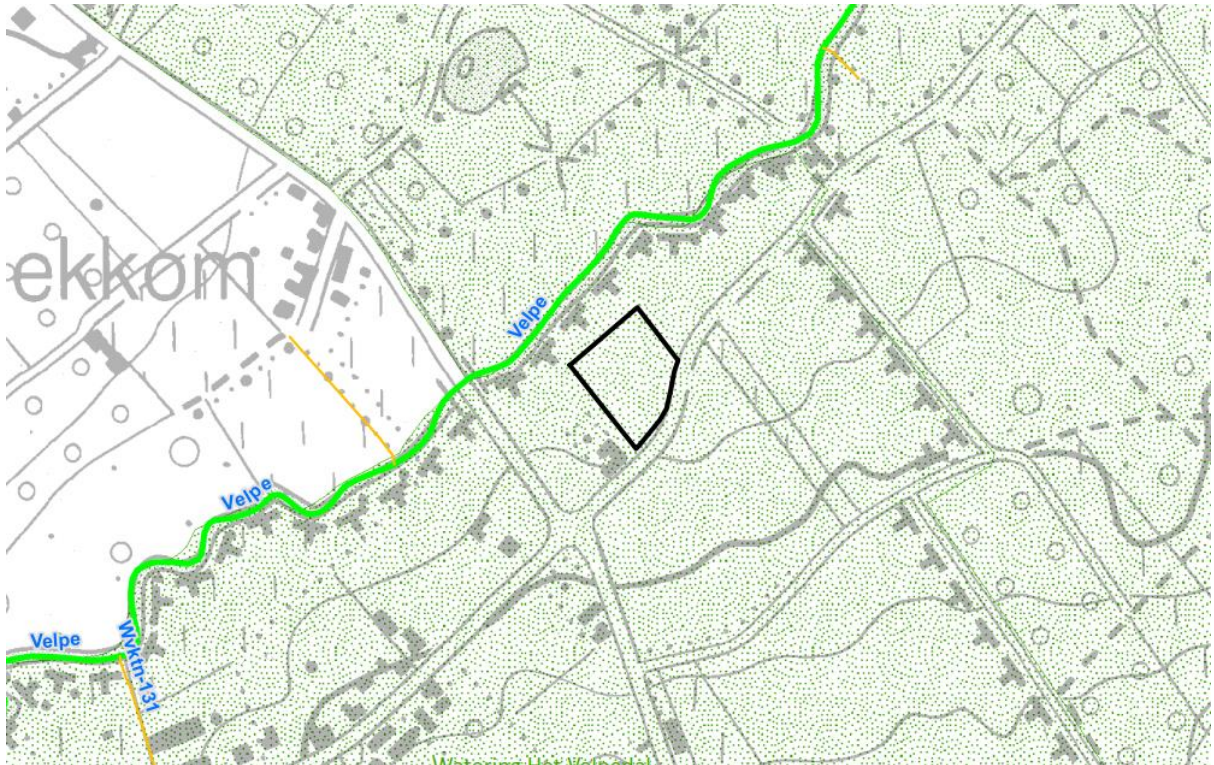
De Atlas der Buurtwegen werd opgemaakt in uitvoering van de wet van 10 april 1841 en maakt een inventarisatie van alle "openbare" wegen en "private wegen met openbare erfdienstbaarheid". In het zuiden grenst het plangebied aan de Chemin n° 5, ook wel buurtweg n° 5. Ten zuidwesten van het plangebied bevindt zich tevens ook Chemin n° 30 die kruist met Chemin n° 5.

Figuur 20 Atlas der Buurtwegen met aanduiding plangebied

7.4 Vlaamse hydrologische atlas

Het plangebied sluit aan op de Velpe, een geklasseerde waterloop van de eerste categorie. De Velpe vormt hier tevens de grens tussen twee wateringen, namelijk watering 'Het Velpedal', waarin het plangebied zich bevindt, en watering 'De Velpe'.

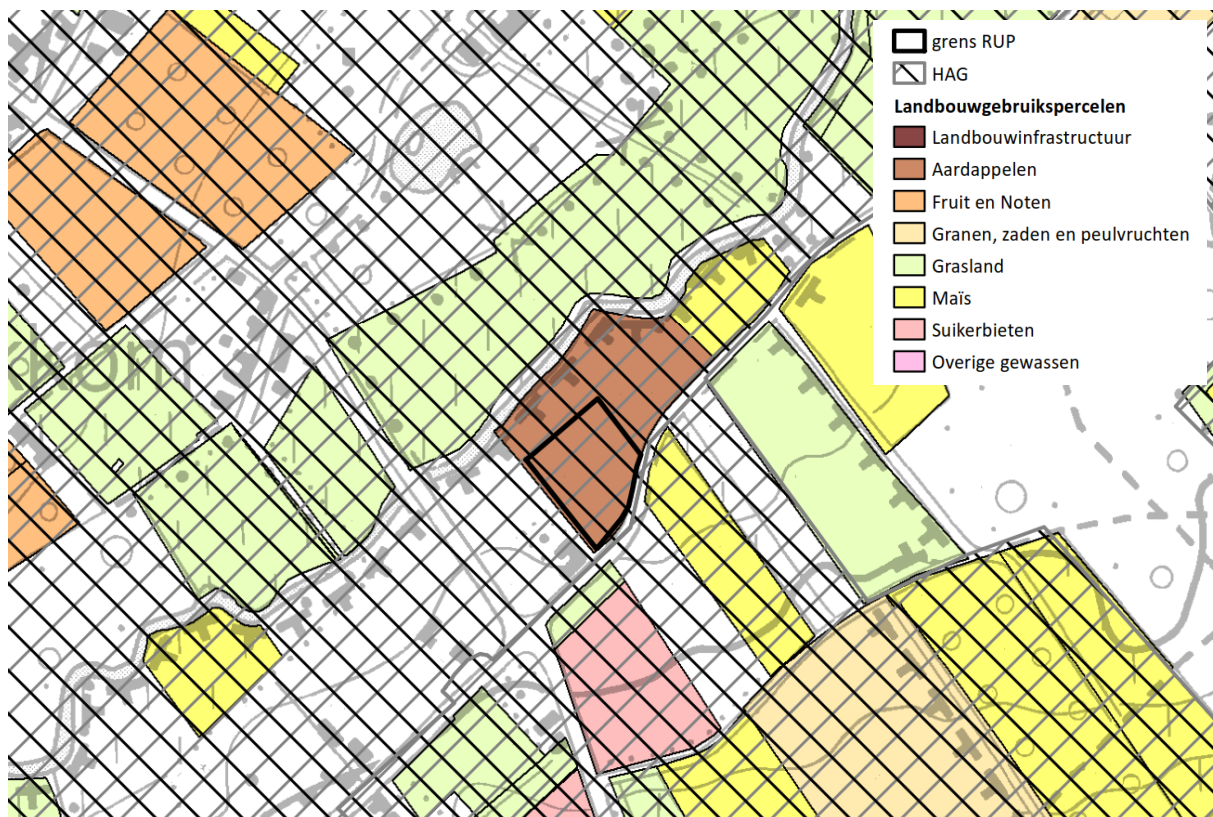

Figuur 21 Vlaamse hydrologische atlas met aanduiding plangebied

7.5 Herbevestigd agrarisch landschap

In uitvoering van het RSV stelde de Vlaamse overheid tussen 2004 en 2009 een gebiedsgerichte ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos op in overleg met de lokale besturen en middenveldorganisaties voor dertien buitengebied regio's. Op basis van deze ruimtelijke visies herbevestigde de Vlaamse Regering de bestaande plannen van aanleg en ruimtelijke uitvoeringsplannen voor ca. 538.000 ha agrarisch gebied. De regering besliste dat voor deze gebieden geen bestemmingswijzigingen nodig zijn en dat de agrarische bestemmingen op de plannen van aanleg en de ruimtelijke uitvoeringsplannen behouden blijft, tenzij expliciet anders vermeld.

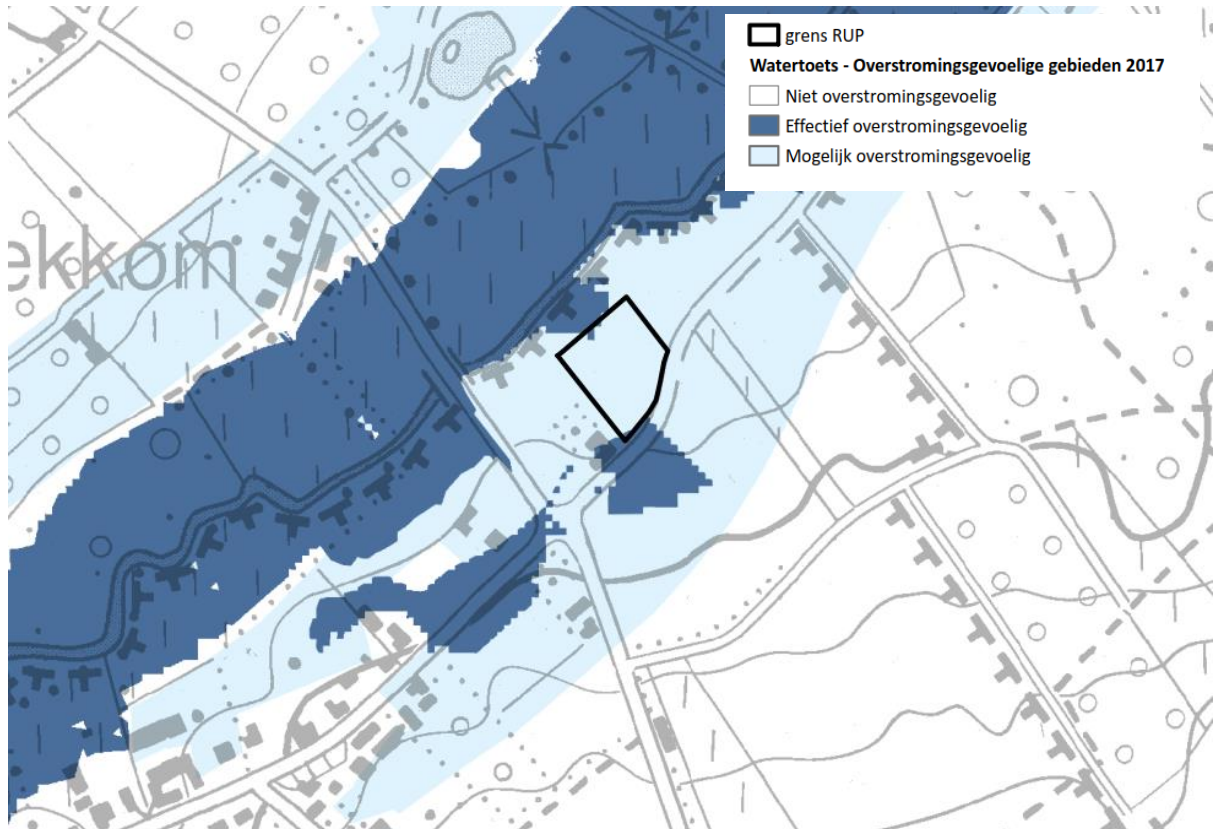
Onderhavig RUP voorziet in een ruimtelijk kader om de realisatie van een kleinschalige waterzuiveringsinstallatie op de voorgenomen locatie mogelijk te maken. Net zoals een groot aandeel van de gronden in Kortenaken liggen de betreffende gronden in herbevestigd agrarisch gebied, met name aan de rand van het gebied 'Landbouwgebied Lubbeek-Halen', in de deelruimte 'Valleien en heuvelruggen van Velpe en Gete'.

Figuur 22 HAG met aanduiding plangebied

7.6 Overstromingsgevoelige gebieden

Het plangebied is gelegen in de vallei van de Velpe. Het staat gekarteerd als mogelijk tot effectief overstromingsgevoelig gebied.

Figuur 23 overstromingsgevoelige gebieden

7.7 Erfgoedwaarden

Er zijn geen vastgestelde inventarissen van onroerend erfgoed in het plangebied aanwezig. Aan de overkant van de Velpe, ten noorden van het plangebied bevindt zich het kasteel van Blekkom, een vastgesteld bouwkundig erfgoed, en het park van het kasteel van Blekkom, een inventaris historische tuinen en parken. Ten zuiden van het plangebied is voorts een gebied aangeduid waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.

7.8 Bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk

Het "Bovenlokaal Functioneel Fietsroutenetwerk" heeft tot doel een concept van fietsroutenetwerk op te stellen. In dit concept worden de belangrijkste gemeentelijke/stedelijke kernen en attractiepolen met elkaar verbonden. Het gaat hier over een functioneel routenetwerk omdat het betrekking heeft op de zgn. "functionele" verplaatsingen (werken, onderwijs volgen, winkelen...) en niet op het fietsen als ontspanning.

Dit concept dient als toetsingskader voor de bestaande en geplande (wegen)infrastructuur. Dit betekent:

- dat nagegaan wordt in hoeverre op het netwerk de bestaande infrastructuur beantwoordt aan de noodzakelijke comfort- en veiligheidsvereisten om te fietsen en
- dat nagegaan wordt op welke wijze het efficiënts bijkomende investeringen kunnen uitgevoerd worden.

Ter hoogte van het plangebied werd de Diestsestraat door de provincie Vlaams-Brabant geselecteerd als bovenlokale functionele fietsroute. Er is geen fietsinfrastructuur aanwezig.

Conformiteit BFF volgens Vademecum Fietsvoorzieningen*

- Conform
- Fietsinfrastructuur aanwezig maar niet conform
- Geen fietsinfrastructuur aanwezig en niet conform
- Niet geïnventariseerd

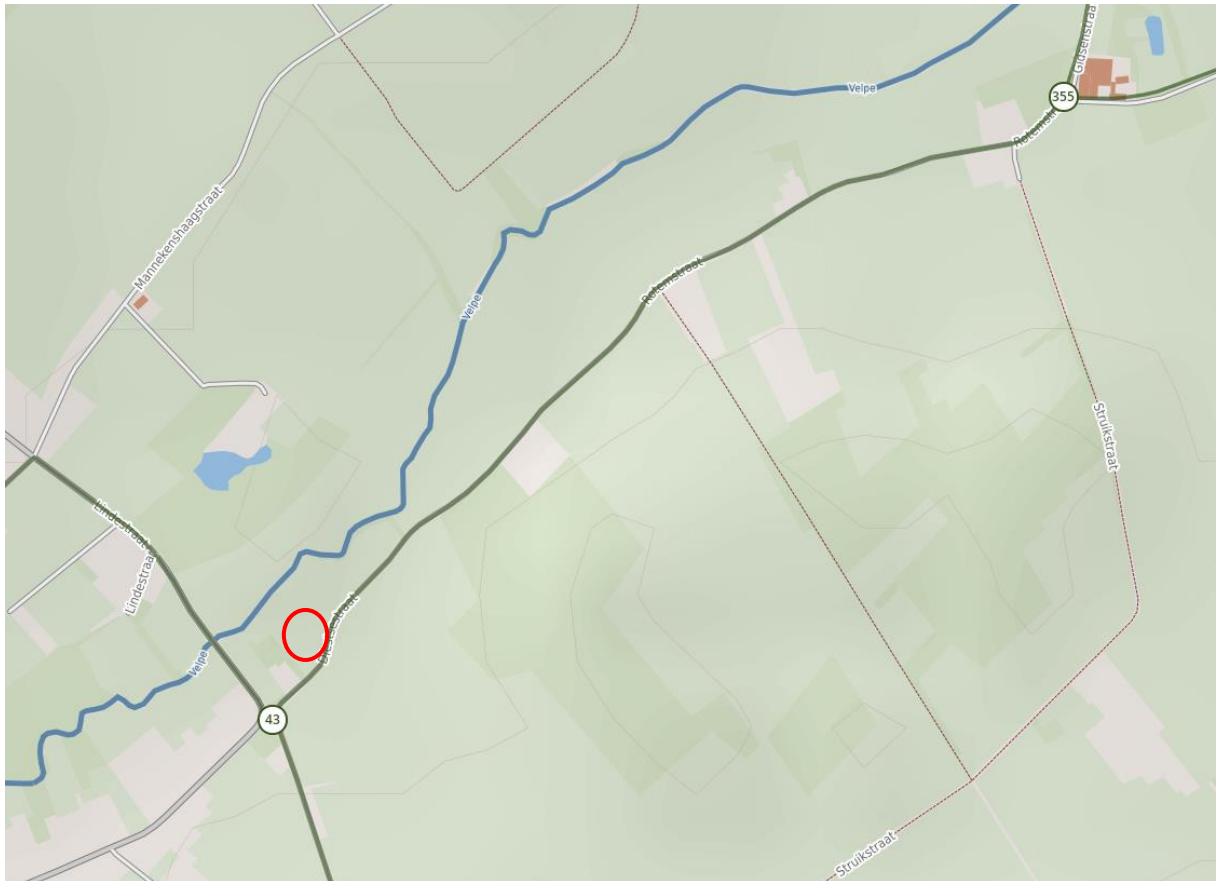
Type BFF

- Hoofdroute
- Functionele route
- Alternatieve route

Figuur 24 Bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk

7.9 Fietsknooppuntennetwerk

Ter hoogte van het plangebied maakt de Diestsestraat ook deel uit van het fietsknooppuntennetwerk, meer bepaald de verbinding tussen knooppunt 43 en 355.

Figuur 25 recreatief fietsknooppuntennetwerk met aanduiding plangebied (rode cirkel)

8 Gewenste ruimtelijke structuur

8.1 Doelstellingen van het RUP

Onderhavig RUP heeft de intentie om de realisatie van een kleinschalige waterzuiveringsinstallatie mogelijk te maken op de percelen, kadastraal gekend 1ste afdeling, sectie C, nr. 542F en 542K.

De gronden zijn momenteel bestemd als landschappelijk waardevol agrarisch gebied volgens het gewestplan. Onderhavig RUP heeft de intentie om de gronden te herbestemmen naar een zone voor openbaar nut, meer bepaald een gebied voor waterzuivering, en een bufferzone om de installatie in te passen in de omgeving.

Op het terrein wordt een technische installatie voorzien die zo compact mogelijk wordt gehouden (zie hoofdstuk 8.2). Er worden maatregelen genomen tegen omgevingshinder. Bij de inplanting van het KWZI wordt een landschapsbuffer naar de omgeving toe gerealiseerd. De gewenste ruimtelijke structuur is samengevat op het inrichtingsplan terug te vinden in hoofdstuk 8.3.

8.2 Technische installatie

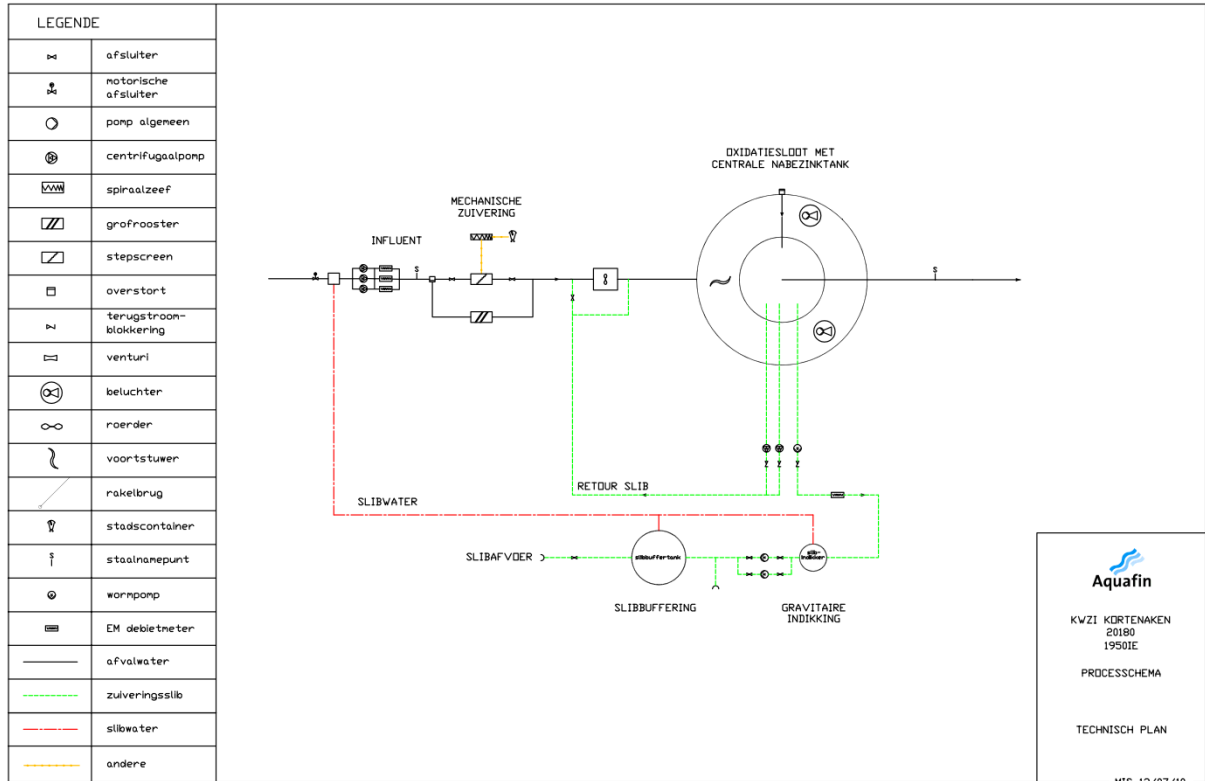
De geplande KWZI zal het afvalwater afkomstig van het noordoostelijk deel van Kortenaken (meer bepaald de Schansstraat, Diestsestraat, Kortenaken-dorp, Dorpsplein, Mounstraat, Molenbergstraat, Rigelstraat en Heidestraat) en een klein deel van Halen (meer bepaald één streng die van Loksbergen komt langs de Lindestraat) behandelen.

Het betreft een zuivering voor 1800 IE 60. Conform de afspraken wordt dit een oxidatiesloot met centrale nabezinktank. Het betreft een klassieke installatie met beluchting en slib die de vuilvracht van ongeveer 2000 inwoners kan verwerken. De collector van de installatie loopt via een gracht², die reeds aanwezig is, naar de Velpe. De locatie voor dit KWZI werd bepaald op het gravitair meest interessante punt binnen het grondgebied van de gemeente en bevindt zich nabij de Velpe. Voor de inplanting van dit KWZI werd tevens rekening gehouden met het behoud van het open landschappelijk beeld.

Het proces (zie onderstaande figuur) omvat:

- mechanische zuivering
- biologische zuivering
- slibverwerking

² Deze gracht heeft de functie van RWA-afwatering en werd aangelegd in functie van de collector Velpe-Kortenaken. Het effluentwater van de KWZI zal via deze gracht afgevoerd worden.

Figuur 26 Processchema technisch plan

8.2.1 Mechanische en biologische zuivering

In bijgevoegde tabel wordt een overzicht gegeven van de verschillende onderdelen van de mechanische en biologische zuivering. Elk onderdeel wordt beschreven naar aantal, type en dimensionering. Indien onder de kolom 'aantal' bijvoorbeeld 3 + 1 vermeld staat, betekent dit 3 effectief werkende onderdelen en 1 reserve onderdeel.

ONDERDEEL	AANTAL	TYPE	DIMENSIONERING		
Influentgemaal	2 + 1	dompelpomp	debiet:	(2+1) * 11,5	l/s
Rooster of zeef + spiraalpers	1	rooster	staafafstand/ maaswijdte:	6	mm
Selectortank	1	Vereenvoudigd, 1 compartiment met mixer	verblijftijd: volume:	25 13	min m ³
Beluchtingstank	1	Omloopreactor met centrale NBT	slibbelasting: slibgehalte: ruimtebelasting: volume:	0,05 4 0,2 527 - 590	kgBZV/kgDS.d g/l kgBZV/m ³ .d m ³
Beluchting	2	Ejectoren of dompelbeluchters	capaciteit: (vuil water)	19,5	kgO ₂ /h
Nabezinktank	1	Rond, zwakke bodemhelling	opp.belasting: diameter: kantdiepte: centrale diepte: volume:	0,54 14 2,5 3,5 436	m ³ /m ² .h m m m m ³
Recirculatie	2 + 0	dompelpomp	debiet: verhouding:	2 * 4,6 20-40	l/s %
Spuipomp	1 (+1)	wormpomp	debiet:	10	m ³ /h
Tertiaire zuivering		Ruimte voorzien voor WZRV	oppervlakte:	975	m ²

8.2.2 Beschrijving van de mechanische en biologische zuivering

Influenttoevoer

Het afvalwater wordt opgepompt door twee dompelpompen. Er wordt tevens één reservepomp voorzien. De werking wordt bepaald door het niveau in de influentput. Ze worden zo gestuurd dat schoksgewijze voeding van de installatie vermeden wordt. Het afvalwater komt gravitair toe op de installatie.

Primaire zuivering

Het afvalwater wordt doorheen een automatisch fijnrooster gestuurd, zodat het ontdaan wordt van de grove bestanddelen.

Bij verstopping van het automatisch fijnrooster stijgt het peil van het water en wordt het afgeleid via een omloopgoot. Hierin is een manueel rooster met 50 mm spleetwijdte voorzien op een wijze dat er geen gevaar optreedt voor overstroming.

Biologische zuivering

Selectortank:

Om de vorming van licht slib te vermijden wordt het influent intensief met het retourslib gemengd in een selectortank. De resterende retourslibstroom wordt rechtstreeks naar het beluchtingsbekken geleid.

De selectortank bestaat uit één compartiment voorzien van een menger. Er wordt geen bypass voorzien.

Beluchtingsbekken:

De biologische zuivering omvat een omloopreactor met inwendige anoxische zones. De afwisseling tussen beluchte en niet-beluchte zones resulteert in een biologische stikstofverwijdering (nitrificatie gevolgd door denitrificatie). Om een goede denitrificatie te bekomen is het nodig dat de omlooptijd voldoende hoog is.

De instroomopening van de omloopreactor bevindt zich aan het begin van een anoxische zone die 33% van het totale volume van de omloopreactor omvat.

Na deze anoxische zone bevindt zich een beluchter en na 50 % van het resterende reactorvolume bevindt zich een tweede beluchter. De beluchters worden gestuurd door een zuurstofmeting die geplaatst wordt vlak voor de instroomopening van de omloopreactor.

Uit de dimensionering van het beluchtingssysteem blijkt dat het zuurstofprofiel over het beluchtingsbekken niet optimaal is om een anoxische zone te bekomen. Daarom wordt eveneens de mogelijkheid voorzien om de beluchters d.m.v. een tijdssturing te controleren

De beluchtingstank wordt gebruikt om pieken in het influentdebiet op te vangen. Hierdoor varieert het niveau in de beluchtingstank.

Tevens wordt de mogelijkheid voorzien om, bij onderhoudswerken aan de NBT, het beluchtingsbekken als batchreactor te bedienen.

Nabezinktank:

Na het beluchtingsbekken wordt het afvalwater naar de cirkelvormige nabezinktank (NBT) met zwak hellende bodem gevoerd. De nabezinktank is voorzien van een rakelbrug om het slib naar het centrum van de nabezinktank te brengen.

Slibrecirculatie:

De slibrecirculatie wordt geregeld door twee centrifugaalpompen. Hiervan werkt één pomp continu. De tweede pomp wordt gestuurd door het influentdebiet. Er wordt tevens een reservepomp voorzien.

Spuislib:

Het spuislib wordt opgepompt vanuit de pompput voor het retourlib.

Tertiaire zuivering

Onder tertiaire zuivering worden de processtappen verstaan die volgen na de nabezinking. Er wordt rekening gehouden met een eventuele tertiaire zuivering in de toekomst op basis van zandfilter of biofor.

8.2.3 Zuiveringslib

Slibproductie

Op basis van het model voor beluchtingsbekkens wordt de slibproductie geraamd op: 121 kg ds/d.
Op jaarbasis: 44 ton ds/jaar.

Slibafzet

Het geproduceerde slib kan, in functie van slibkwaliteit en de beschikbare verwerkingscapaciteit, als volgt afgezet worden:

- verbranding in de wervelbedovens te Brugge of te Beveren;
- drogen in Houthalen, Deurne of Leuven met co-verbranding in steenkoolgestookte elektriciteitscentrales of in de cementindustrie;
- nuttige toepassing als Hydrostab.

Slibbehandeling

In bijgevoegde tabel wordt een overzicht gegeven van de verschillende onderdelen van de slibbehandeling. Elk onderdeel wordt beschreven naar aantal, type en dimensionering.

ONDERDEEL	AAN-TAL	TYPE	DIMENSIONERING		
Gravitaire indikker	1	rond	voedingsdebiet	10	m ³ /h
			drogestofbelasting	15	kg/m ² .d
			volume	35	m ³
Buffertank	1	Rond met mixer	verblijftijd	14	d
			volume	68	m ³

Gravitaire indikker:

De gravitaire indikker wordt voorzien van een traagdraaiend roerwerk. Er wordt uitgegaan van een ds-gehalte van 2,5 % na indikking.

Slibbuffertank:

Het slib komende van de indikker wordt gestockeerd in een slibbuffertank. Er dient een totale stockageruimte van 14 dagen te worden voorzien. Er wordt uitgegaan van een ds-gehalte van 2,5%.

In de buffertank wordt een mixer geplaatst zodat, vooraleer het slib vloeibaar afgevoerd wordt, er een menging kan gebeuren.

Slibafvoer:

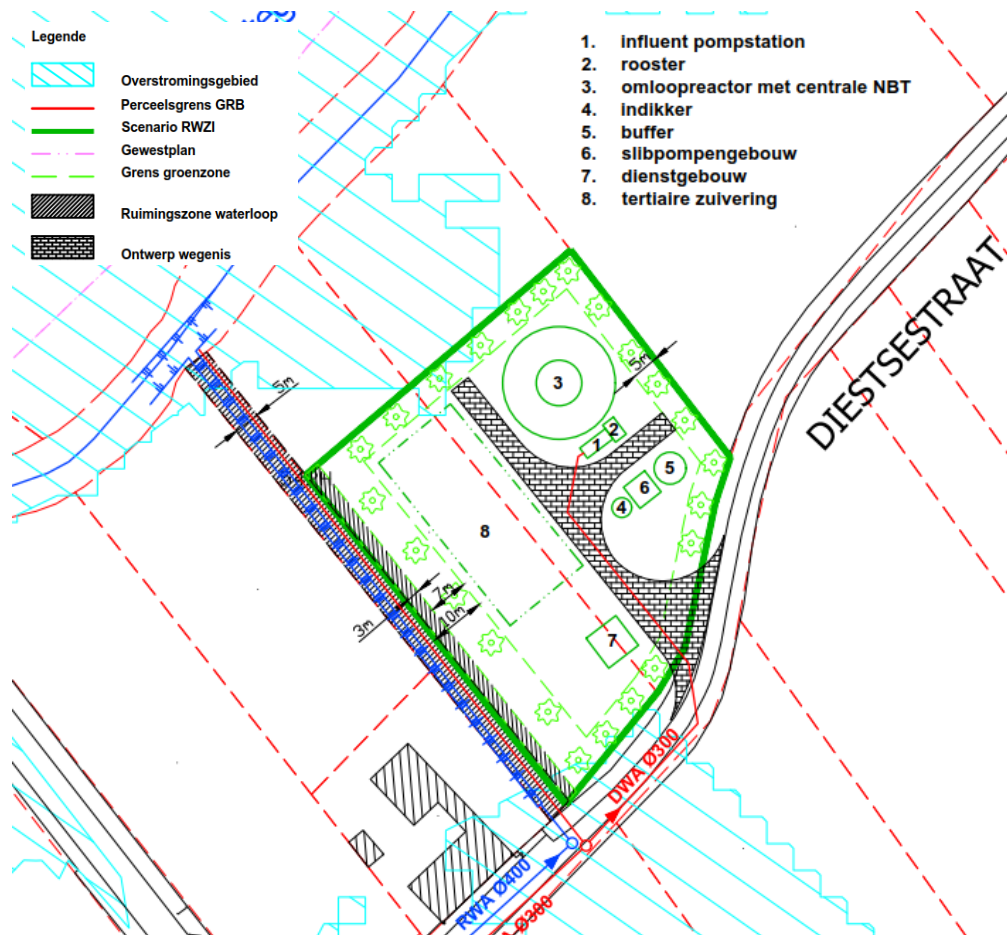
Het slib dient vloeibaar te worden afgevoerd vanuit de slibbuffertank. Er dient voldoende verharde oppervlakte te worden voorzien om het slib door middel van tankwagens vloeibaar te kunnen afvoeren.

De slibhoeveelheid op volle capaciteit bij 2,5 % ds bedraagt: 4,84 m³/dag of 1767 m³/jaar.

8.3 Inrichtingsplan

Onderstaand inrichtingsplan is opgebouwd volgens volgende ruimtelijke principes:

- Een centrale zone voor openbare nutsvoorzieningen, met de inplanting van het KWZI aansluitend bij de Diestsestraat;
- Het voorzien van een zeer compacte installatie met een totale oppervlakte van 4.380 m²;
- De inplanting van de kritieke procesonderdelen zo ver mogelijk van de woning op het aanpalende perceel, meer bepaald de omloopreactor met centrale NBT;
- De mogelijkheid van het voorzien van een tertiaire zuivering op termijn binnen het plangebied;
- De ontsluiting voor onderhoud van de zone via de Diestsestraat;
- Een landschappelijke buffer rondom het volledig terrein van 5,00 m breed met een verbreding ter hoogte van de westelijke perceelsgrens met de aanpalende woning.

Figuur 27 inplantingsplan geplande toestand (bron: Aquafin)

8.4 Referenties

Figuur 28 referentie omloopreactor Hombeek

Figuur 29 referentie dienstgebouw Hombeek

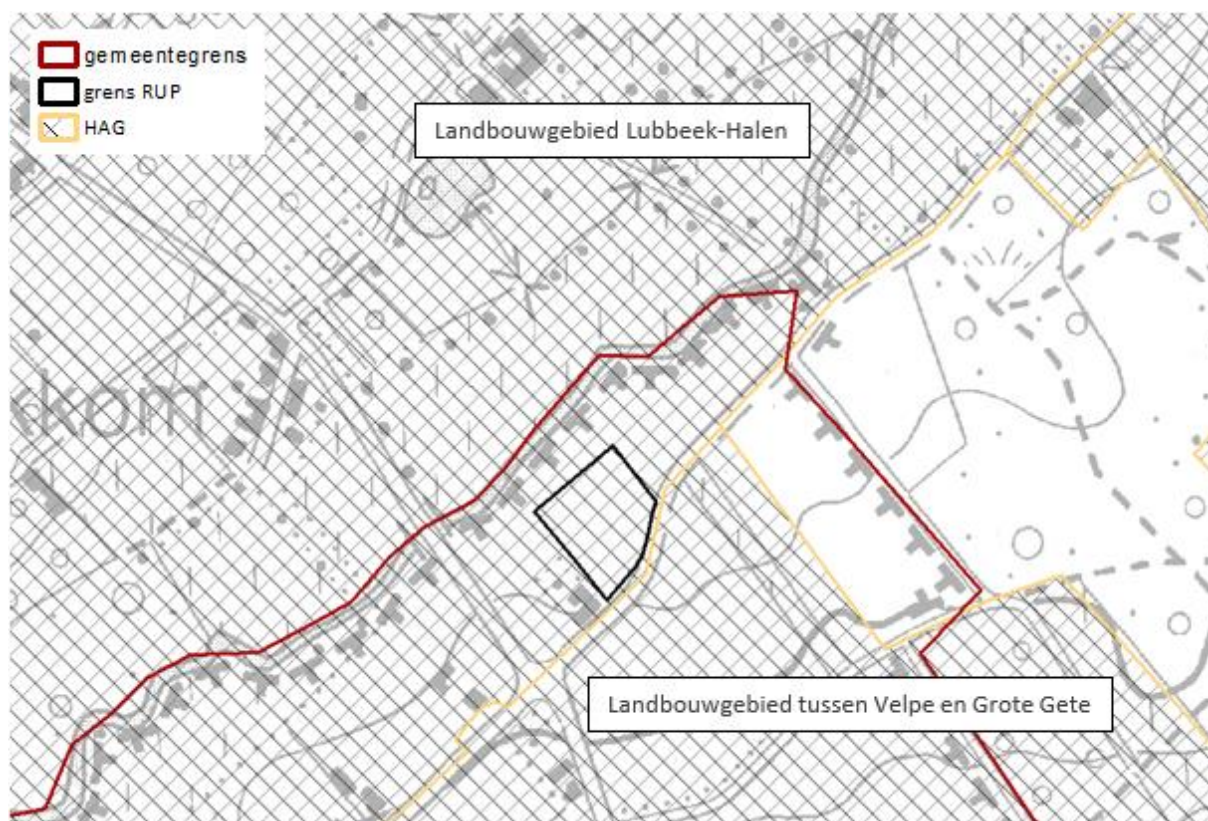

Figuur 30 referentie Oud-Heverlee

9 Motivatie inname HAG cfr. Omzendbrief RO 2010/01

In uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen stelde de Vlaamse overheid tussen 2004 en 2009 een gebiedsgerichte ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos op in overleg met de lokale besturen en middenveldorganisaties voor dertien buitengebiedregio's. Op basis van deze ruimtelijke visies herbevestigde de Vlaamse Regering de bestaande plannen van aanleg en ruimtelijke uitvoeringsplannen voor ca. 538.000 ha agrarisch gebied. De regering besliste dat voor deze gebieden geen bestemmingswijzigingen nodig zijn en dat de agrarische bestemmingen op de plannen van aanleg en de ruimtelijke uitvoeringsplannen behouden blijft, tenzij expliciet anders vermeld.

Onderhavig RUP voorziet in een ruimtelijk kader om de realisatie van een kleinschalige waterzuiveringsinstallatie op de voorgenomen locatie mogelijk te maken. Net zoals een groot aandeel van de gronden in Kortenaken liggen de betreffende gronden in herbevestigd agrarisch gebied, met name 'Landbouwgebied Lubbeek-Halen', deelgebied 'Valleien en heuvelruggen van Velpe en Gete'.

Figuur 31 HAG in de omgeving van het plangebied

Uitgangspunt is dat de overheid die het initiatief neemt om de bestemming van het HAG te wijzigen in de mate van het mogelijke en bij voorkeur binnen hetzelfde initiatief de nodige actie opneemt om het planologisch evenwicht te herstellen. Het omgaan met en het compenseren van HAG wordt geduid in de omzendbrief RP 2010/01.

Volgens deze brief is voor de inname van herbevestigd agrarisch gebied een degelijk onderbouwde verantwoording noodzakelijk en moeten volgende elementen minstens aan bod komen:

- Onderzoek naar alternatieve locaties buiten HAG en een verantwoording waarom de alternatieven buiten het HAG niet weerhouden worden;
- Onderzoek naar de impact op de ruimtelijk-functionele samenhang van de agrarische structuur;
- Onderzoek naar mogelijke flankerende maatregelen voor landbouw.

9.1 Alternatieve locaties buiten het HAG

Een groot aandeel van de gemeente Kortenaeken ligt in herbevestigd agrarisch gebied. Landbouwgronden zijn typisch gelegen in de buurt van een rivier. Voor de gemeente Kortenaeken zijn de meeste landbouwgronden dan ook gelegen in de vallei van de Velpe. De locatie van dit KWZI is inherent verbonden met de ligging van de Velpe, aangezien het effluent naar de Velpe zal afgevoerd worden en afhankelijk is van gravitatieprincipes. Dit maakt dat alle locatiealternatieven (beschreven in hoofdstuk 5), gelegen op een maximumafstand van 150 m van de rivier, ook gelegen zijn in HAG. Een alternatieve locatie buiten HAG is daarom niet mogelijk in Kortenaeken. Hiernaast moet ook rekening gehouden worden met de overstromingsgevoeligheid van gebieden. Gronden meer ten noorden van voorliggend plangebied zijn effectief overstromingsgevoelig en vormen daarom een verhoogd risico voor de inplanting van een KWZI.

Nav de participatieperiode van de startnota werd door het departement Landbouw en Visserij een alternatieve locatie buiten HAG voorgesteld. Deze locatie is bijkomend onderzocht in de plan-MER-screening (zie locatie 8, hoofdstuk 5). Dit alternatief sluit niet aan bij bestaande bebouwing, waardoor er een groene cluster ontstaat in overwegend open ruimte wat negatief wordt beschouwd naar landschapsbeleving toe. De natuurwaarden van dit perceel dienen ook in rekening gebracht te worden. Bovendien bevindt locatie 8 zich op een grotere afstand van de Velpe en van de laatste woning wat bijkomende technische uitdagingen met zich meebrengt en moeilijk te verantwoorden bijkomende kosten.

Locatie 8 is niet verenigbaar met de ruimtelijk voorwaarden die vanuit het RSV gesteld worden aan de locatiekeuze van een nieuwe KWZI, meer bepaald het principe van gedeconcentreerde bundeling waarbij de verenigbaarheid qua reuk-, lawaai- en visuele hinder met de woonfunctie maximaal is.

Hieruit kan dus besloten worden dat een alternatieve locatie buiten HAG vinden niet mogelijk is.

9.2 Onderzoek naar de impact op de ruimtelijke en functionele samenhang van de agrarische structuur

Op heden wordt er op het plangebied afwisselend maïs en aardappelen geteeld. Door inname van het terrein zal er in de toekomst echter geen landbouw meer bedreven kunnen worden. De percelen bevinden zich op de rand van de afbakening van het HAG deelruimte 7 binnen regio Hageland “Valleien en heuvelruggen van Velpe en Gete”, dat een totale oppervlakte van 19.630 ha omvat.

Het plan voorziet een technische installatie die zo compact mogelijk gehouden wordt (zie hoofdstuk 8.2) waarbij er tevens maatregelen getroffen worden tegen omgevingshinder. Hiernaast wordt bij de inplanting van het KWZI in de omgeving een voldoende grote landschapsbuffer naar de omgeving gerealiseerd. De schaal van dit planningsinitiatief is verwaarloosbaar t.o.v. de oppervlakte van het HAG. Door het feit dat voorliggend RUP tot op perceelsniveau een directe omzetting vormt van één actiepunt uit het GRS Kortenaeken (2012), is de impact van voorliggend initiatief op de agrarische macrostructuur van het Hageland zeer miniem.

De percelen 542 H, K en F worden samen met perceel 542 D als één landbouwperceel gebruikt. De zone maakt onderdeel uit van een akkerbouwperceel van 1,27 ha. Tov van de startnota is in de scopingnota de ruimteinname van de voorkeurslocatie verkleind (zie hoofdstuk 5) van ca. 0,7 ha naar ca. 0,4 ha. De installatie is zeer compact wat de impact op de open ruimte ten goede komt. Een deel van perceel 542 K en F kan in de toekomst samen met perceel 542 D bewerkt worden, waardoor de actieve landbouwer niet beperkt wordt in zijn activiteiten. Hieruit kan besloten worden dat de ruimtelijk-functionele samenhang van de agrarische structuur nauwelijks of zelfs niet wordt aangetast.

9.3 Onderzoek naar mogelijke flankerende maatregelen

Als algemeen uitgangspunt geldt dat in de mate van het mogelijke en bij voorkeur binnen eenzelfde planningsinitiatief (het RUP), de nodige acties worden ondernomen om het planologisch evenwicht te herstellen. De gemeente Kortenaken heeft een inventaris zonevreemde landbouw opgemaakt waarbij zij binnen hun grondgebied hebben gezocht naar mogelijkheden voor gebieden die in aanmerking komen om te herbestemmen. Hieruit werd door de gemeente besloten dat er geen gebied in aanmerking komt voor een herbestemming naar landbouwgebied. Het plangebied beslaat een kleine oppervlakte (slechts ca. 0,4 ha agrarisch gebied volgens het kracht zijnde gewestplan) en er kan geen waardig alternatief worden gevonden buiten HAG op grondgebied van de gemeente Kortenaken. Omwille van bovenstaande kan geoordeeld worden dat compensatie niet aan de orde is.

9.4 Besluit

Gelet op het feit dat:

- de inname slechts een beperkte oppervlakte betreft;
- voor de inplanting van dit KWZI rekening werd gehouden met het behoud van het open landschappelijk beeld;
- er geen waardige alternatieve locatie buiten HAG gevonden kan worden op het grondgebied van Kortenaken;
- de ingenomen percelen slechts een deel vormen van het landbouwareaal van een actieve landbouwer;
- de gemeente een inventaris heeft opgemaakt van hun zonevreemde landbouw en besloten heeft dat er geen gebied in aanmerking komt voor herbestemming naar landbouwgebied.

kan er gesteld worden dat een planologische ruil niet aan de orde is.

10 Overige decretale bepalingen

10.1 RVR-toets

In dit hoofdstuk wordt nagegaan of het plan een invloed heeft op de risico's en mogelijke gevolgen van een zwaar ongeval in een Seveso-inrichting, enerzijds omwille van de ligging van het plangebied, anderzijds omwille van de geplande ontwikkelingen zelf. Dit wordt nagegaan met behulp van de RVR-toets, een internettoepassing ontwikkeld door de dienst VR.

De conclusie van de RVR-toets luidt als volgt (zie eveneens bijlage hoofdstuk 11.2):

Uitgaande van de verkregen informatie kan worden geconcludeerd dat:

- *Er geen bestaande Seveso-inrichting gelegen is binnen het plangebied;*
- *Het plangebied niet gelegen is binnen de consultatiezone van een bestaande Seveso-inrichting;*
- *Het inplanten van nieuwe Seveso-inrichtingen in het plangebied niet mogelijk is, aangezien er geen bedrijvigheid aanwezig of gepland is binnen het plangebied.*

Voor wat betreft het aspect externe mensveiligheid stelt er zich in dit geval geen probleem. Het RUP dient niet verder voorgelegd aan het Team Externe Veiligheid en er dient geen ruimtelijk veiligheidsrapport te worden opgemaakt.

10.2 Conclusie van het onderzoek tot m.e.r.

Door de inwerkingtreding van het besluit van de Vlaamse regering van 11 april 2008 dient in het planproces van een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) formeel rekening gehouden te worden met het onderzoek van milieueffecten die de realisatie van de bestemmingen in dit RUP kunnen teweegbrengen.

In de praktijk betekent dit dat voor elk RUP minimaal een 'onderzoek tot m.e.r (milieueffectrapportage)' dient uitgevoerd te worden. Hierbij gaat men na of het plan of programma aanzienlijke effecten kan hebben ten opzichte van de bestaande situatie voor mens en milieu. Dit onderzoek houdt een beoordeling in aan de hand van de in bijlage I opgesomde criteria van het Decreet van 05 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM).

Het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan KWZI Kortenaeken beoogt de wijziging van de huidige bestemming van het plangebied in een zone voor infrastructuur van openbaar nut voor de zuivering van afvalwater en een zone voor landschapsbuffer. De geplande bestemmingswijziging en de hieraan gekoppelde bouw en exploitatie van een KWZI resulteert niet in aanzienlijk negatieve effecten voor de nabije omgeving. Er kan eerder gesteld worden dat de exploitatie van deze KWZI Kortenaeken een positief effect heeft, vermits deze bijdraagt tot een algemene verbetering van de waterkwaliteit en de realisatie van de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water. De verordende stedenbouwkundige voorschriften van het RUP vormen het kader voor de landschappelijke integratie van de KWZI met haar omgeving.

Gezien het gemeentelijk RUP "KWZI Kortenaeken" niet van rechtswege plan-MER plichtig is en geen aanzienlijke milieueffecten teweeg brengt, kan geoordeeld worden dat de opmaak van een plan-MER redelijkerwijze dan ook geen bijkomende informatie kan opleveren.

Aan de hand van het advies getekend op 07 mei 2020 werd door Team MER geoordeeld dat er geen plan-MER opgesteld moet worden voor het voorliggende RUP (zie bijlage 10).

10.3 Watertoets

Zie ook watertoetskaart bijlage kaartenbundel: hoofdstuk 11.1.

10.3.1 Oppervlaktewater

Referentiesituatie

Het plangebied bevindt zich in het bekken van de Demer, meer bepaald het deelbekken van de Velpe. De Velpe grenst ten noorden aan het plangebied, het betreft een waterloop van 1ste categorie in beheer door de afdeling operationeel waterbeheer van VMM. Deze waterloop wordt i.f.v. de Kaderrichtlijn Water gekarakteriseerd als Vlaams waterlichaam, type grote beek. De Velpe heeft een totale lengte van 34,873km en stroomt van de Waalse grens nabij Opvelp tot in de Demer tussen Halen en Diest. Het plangebied ligt in mogelijk overstromingsgevoelig gebied volgens de overstromingskaart i.f.v. de watertoets, deels binnen effectief overstromingsgevoelig gebied.

De waterkwaliteit van de Velpe voldoet nog niet aan de kwaliteitsnormen, opgelegd i.f.v. de Kaderrichtlijn Water (Bijlage 4). Hierbij vormt de lozing van ongezuiverd huishoudelijk afvalwater één van de voornaamste drukken waarom de doelstelling niet bereikt wordt (Bijlage 5). De algemene waterkwaliteit van de Velpe wordt via het Meetnet Oppervlaktewaterkwaliteit gemonitord. Aan de brug over de Velpe t.h.v. de Lindestraat werd het oppervlaktewater van de Velpe o.a. in 2018 bemonsterd en geanalyseerd waarbij een overschrijding vastgesteld werd voor de doelstellingen voor de parameters CZV (chemisch zuurstofverbruik) en de nutriënten stikstof en fosfor.

Een gedeelte van het zuiveringsgebied Kortenaken is op heden reeds gerioleerd. Het huishoudelijk afvalwater wordt hierbij (al dan niet gescheiden) opgevangen maar vermits een KWZI ontbreekt, nog ongezuiverd geloosd in de Velpe of een zijloop ervan. Ook de toevoercollector naar de geplande KWZI Kortenaken in de Diestestraat werd recent aangelegd.

Impact

Het watersysteem wordt beschouwd als samenhangend en functioneel geheel van oppervlaktewater, grondwater, onderwaterbodem, oevers, technische infrastructuur met inbegrip van de daarin voorkomende ecotopen en alle bijhorende fysische, chemische en biologische kenmerken en processen. De objectieven van het integraal waterbeleid zijn slechts te realiseren via een integratie van milieubeleid, ruimtelijk beleid en het beheer van waterlopen.

Voorliggend planningsinitiatief heeft intrinsiek tot doel de planologische mogelijkheid te creëren om een KWZI te bouwen en exploiteren zodat het afvalwater van circa 2.000 inwoners gezuiverd in de Velpe geloosd wordt. Dit komt de waterkwaliteit rechtstreeks ten goede en draagt bij tot de realisatie van de Europese doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water. De technologiekeuze is erop gericht aan de wettelijke lozingsvoorwaarden te voldoen en tot 23 l/s gezuiverd effluent in de Velpe te lozen.

Gezien de kleinschaligheid van de verhardingen, dakoppervlakken en gesloten constructies die binnen het plangebied zullen worden opgericht, wordt aangenomen dat het hemelwater dat hierop terecht komt, naast de constructies en wegenis zal afstromen. Dit hemelwater kan beperkt infiltreren in de ondergrond gezien de zandleembodem. Tijdens het detailontwerp van de installatie zal nagegaan worden of extra voorzieningen (greppels, poelen, e.d.) nodig zijn zodat de voorwaarden van de verordening hemelwater nagekomen worden. Daar waar verontreiniging kan optreden, met name de wegenis t.h.v. de slibafvoer, zal de wegenis ondoorlatend worden aangelegd. Het hemelwater dat hierop terecht komt, zal via de goot en straatkolken naar de influentput

geleid worden, zodat het verwerkt wordt op de installatie. Zo wordt eventuele vervuiling van bodem, grond- of oppervlaktewater maximaal vermeden bij morsen van slib of olieplekken door de tankwagens. Er wordt een beperkte oppervlakte effectief overstromingsgevoelig terrein ingenomen door het planinitiatief, maar deze wordt in eerste fase gevrijwaard van enige constructies en/of reliëfwijziging. Indien er in de toekomst constructies op het effectief overstromingsgevoelige terrein opgericht dienen worden i.f.v. gewijzigde lozingsvoorwaarden voor de KWZI, zal het verloren bergingsvolume elders gecompenseerd worden zodat er geen impact optreedt op de overstromingsgevoeligheid in de vallei van de Velpe.

Een aanzienlijke vuilvracht uit het huishoudelijke afvalwater zal op de site verwijderd worden waarbij het gezuiverde effluent in de Velpe wordt geloosd. In eerste fase vindt er geen reliëfwijziging of aanleg van constructies plaats, binnen het overstromingsgevoelig gebied langs de Velpe. Indien in een latere fase dit terrein alsnog aangesproken dient te worden voor bijkomende zuiveringsstappen, zal het verlies aan berging langs de Velpe via bijkomende komvorming gecompenseerd worden. Het uitvoeringsplan heeft bijgevolg een positieve impact op de discipline oppervlaktewater.

10.3.2 Bodem en grondwater

Referentiesituatie

Het plangebied bestaat volgens de bodemkaart van België uit een matig natte zandleembodem zonder profiel met bedolven textuur B horizont op minder dan 80cm diepte. Dit materiaal is typerend voor de voet van hellingen. Noch het plangebied noch de directe omgeving kent een erosieproblematiek. Er zijn geen beschermingszones i.f.v. waterwinningsgebied aanwezig nabij het plangebied. Zoals op de topografische kaart en het digitaal hoogtemodel Vlaanderen weergegeven is de omgeving licht glooiend richting Velpe. De grondwaterstroming volgt zeer vermoedelijk deze zuidoost – noordwest oriëntatie richting Velpe. Gezien de lemige tot zeer lokaal kleiïge deklaag wordt het grondwater t.h.v. het plangebied als weinig kwetsbaar voor verontreiniging ingedeeld.

Impact

Bij de aanleg van de constructies en uitgraven van de bouwputten en sleuven, zal de voedingsrijke toplaag afzonderlijk afgegraven worden en nadien maximaal herbruikt als toplaag. Reliëfwijziging is niet aan de orde, tenzij voor de buffering van hemelwater dat op verharde oppervlakken op de site terecht zal komen. Zowel de onbebouwde delen van de zone voor waterzuivering als de groenzone langs de grens van het plangebied zullen ingezaaid of beplant worden.

Gezien de beperkte grootte van de ondergrondse delen van de constructies, zal het grondwater hierrond kunnen stromen maar wordt deze niet onderbroken. De uitgegraven gronden zullen maximaal herbruikt worden om de bouwputten opnieuw aan te vullen (al dan niet na verbetering of stabilisatie m.b.v. kalk). De doorlaatbaarheid van de bodem zal bijgevolg niet wijzigen door inbreng van vreemde gronden. Drainage van het plangebied of de omgeving is niet aan de orde.

De constructies en leidingen worden waterdicht aangelegd zodat eventuele verontreiniging van bodem en grondwater door afvalwater of slib vermeden wordt. Indien in de toekomst chemicaliën gebruikt dienen te worden in het waterzuiveringsproces voor het voldoen aan bijkomende lozingsvoorwaarden, zullen deze conform de wettelijke bepalingen opgeslagen worden. Gevaarlijke chemicaliën zullen ingekuipt of in dubbelwandige houders op de site opgesteld worden. Ook de lospiste voor dergelijke chemicaliën wordt niet-waterdoorlatend aangelegd en via interne riolering afgeleid richting influentput. Op dergelijke wijze wordt

accidentele verontreiniging van de ondergrond door lekken of losschieten van de vulleidingen van de tankwagen maximaal vermeden.

Het plan om het terrein planologisch ter beschikking te stellen voor de exploitatie van een KWZI, omsloten door groenzone, heeft geen betekenisvolle negatieve effecten op het vaste deel van de bodem en het grondwater.

10.4 Planschadevergoeding, planbatenheffing en gebruikerscompensatie

Het voorliggend RUP vormt geen aanleiding tot planschade, planbaten en/of compensatie conform de richtlijn.

10.5 Opgave van de voorschriften die strijdig zijn met het RUP en die worden opgeheven

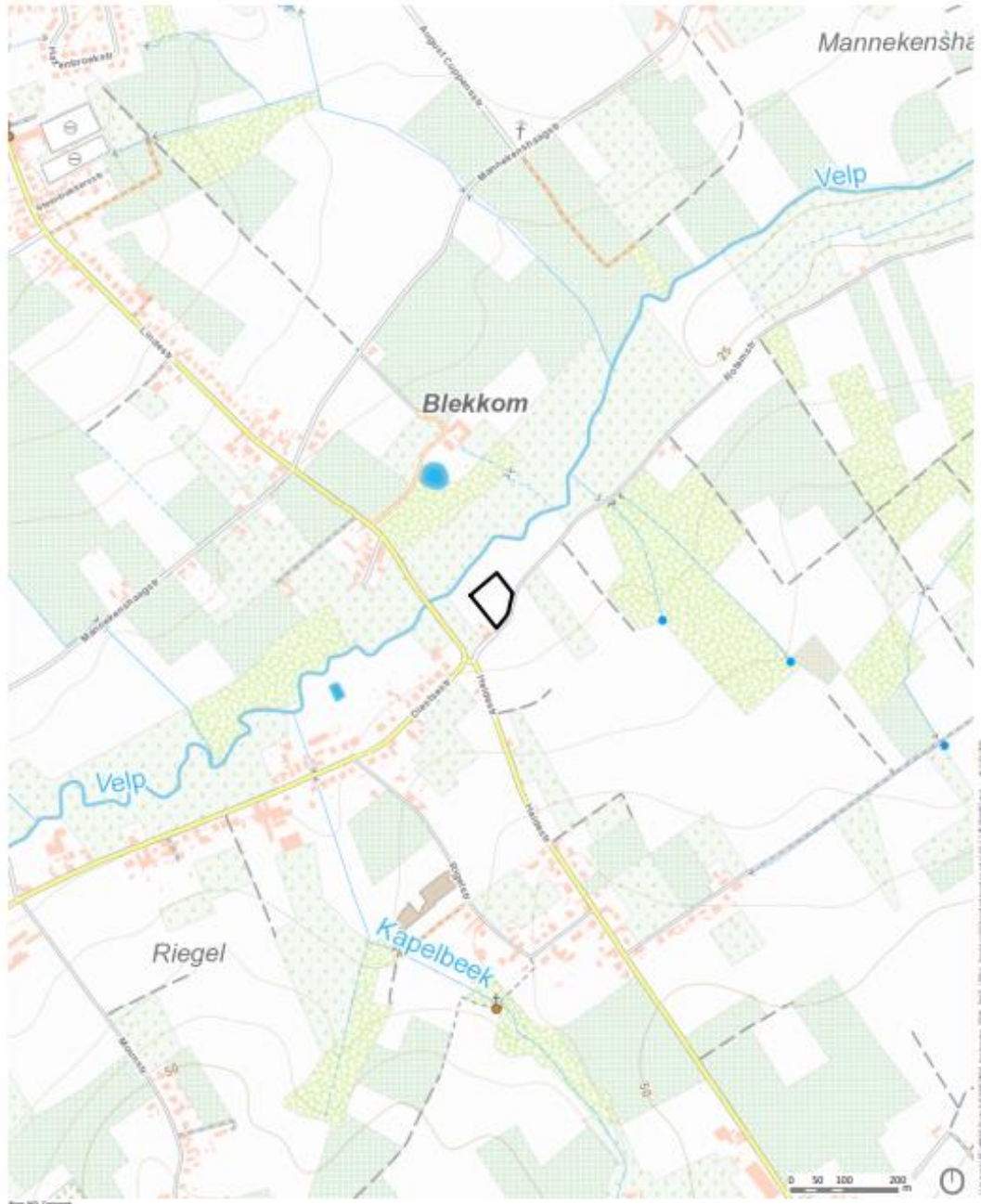
Ten gevolge van het voorliggend RUP KWZI Kortenaken wordt de bestemming “landschappelijk waardevol agrarisch gebied” zoals vastgesteld op het gewestplan Tienen-Landen (KB 24.03.1978) opgeheven.

11 Bijlagen

11.1 Bijlage 1: Kaartenbundel

Hierop volgend worden de volgende kaarten getoond:

- Topografische kaart
- Gewestplan
- GRB
- Atlas der buurtwegen
- Vlaamse hydrologische atlas
- HAG
- BWK
- Overstromingsgevoelige gebieden
- Erfgoed
- Archeologie
- DHM

 grens RUP

Omgevingsanalyse
KORTENAKEN
RUP RWZI
Topokaart

SWECO

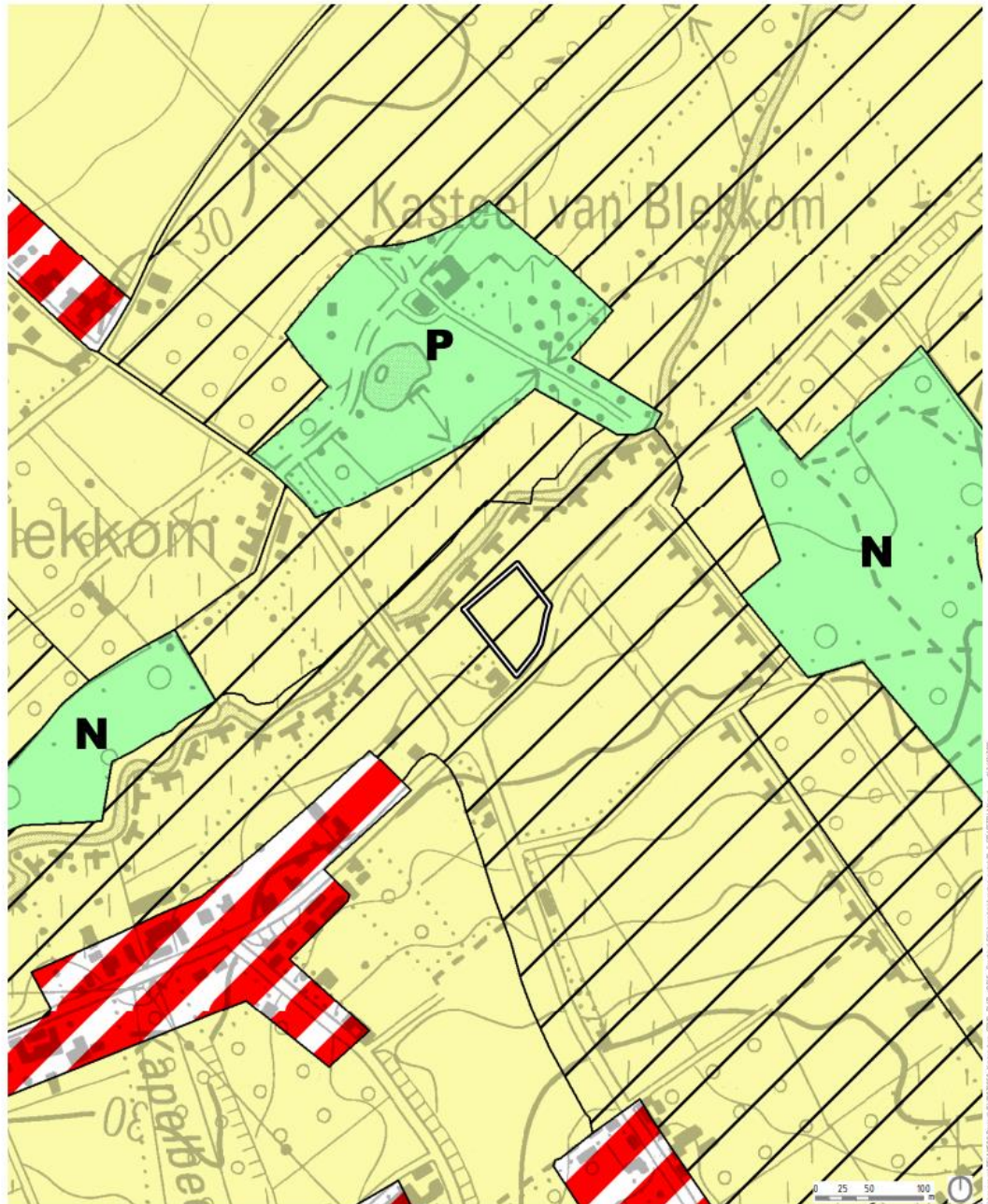

8100: Orthofotomosaiek, middelenluchting, achteropname, 40x40 meter raster, 10x10m/10m

 grens RUP

Omgevingsanalyse
KORTENAKEN RUP RWZI
Orthofoto

Bron: NGI, topografische kaart, 2008; AGN, gewestplan, vector (toestand 01/01/2002, correctie 01/12/2017)

- grens RUP
- 0102 - woongebieden met landelijk karakter
- 0500 - parkgebieden
- 0701 - natuurgebieden
- 0900 - agrarische gebieden
- 0901 - landschappelijk waardevol agrarische gebieden

Omgevingsanalyse

KORTENAKEN
RUP RWZI

Gewestplan

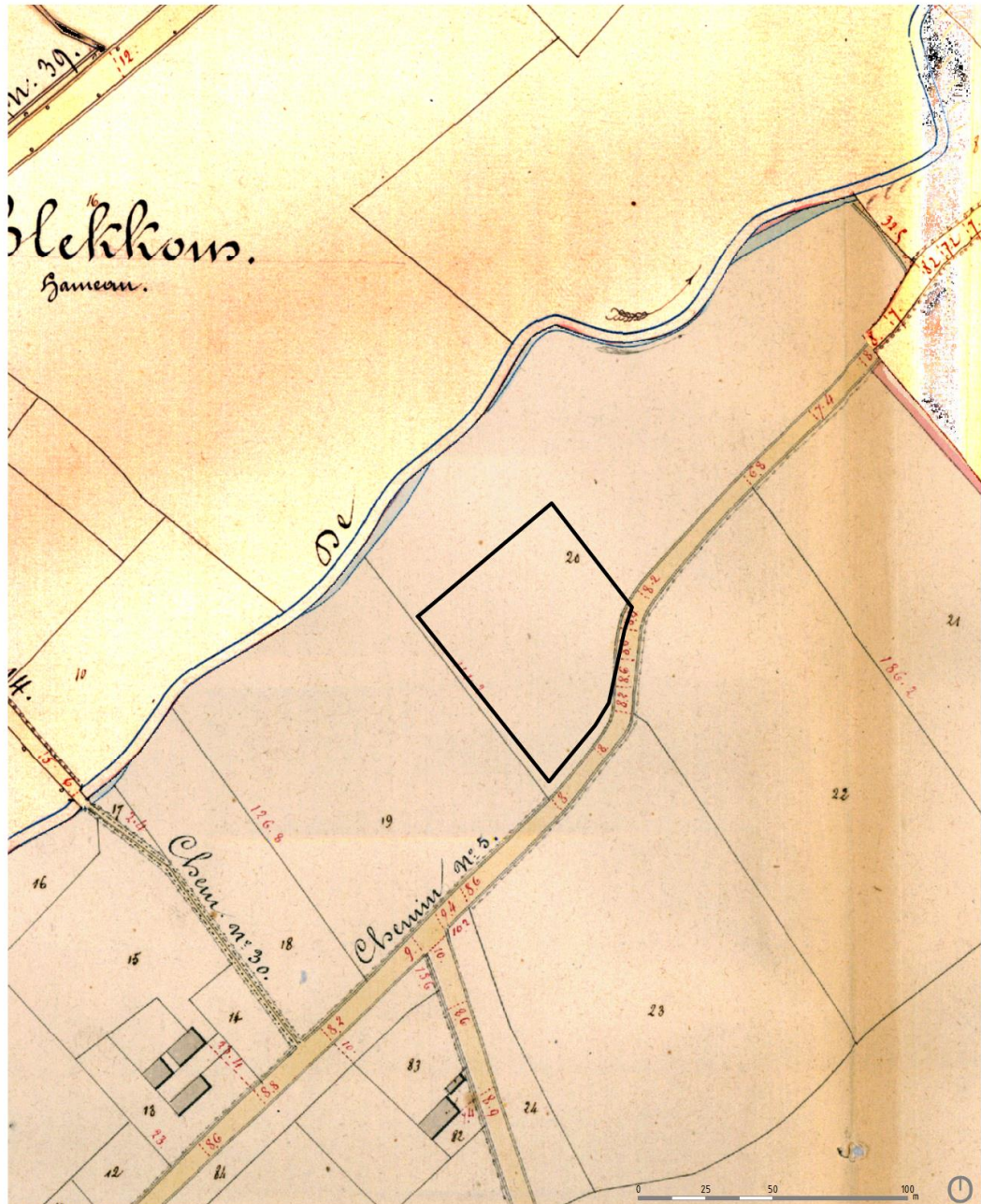
 grens RUP

Omgevingsanalyse

**KORTENAKEN
RUP RWZI**

GRB

SWECO

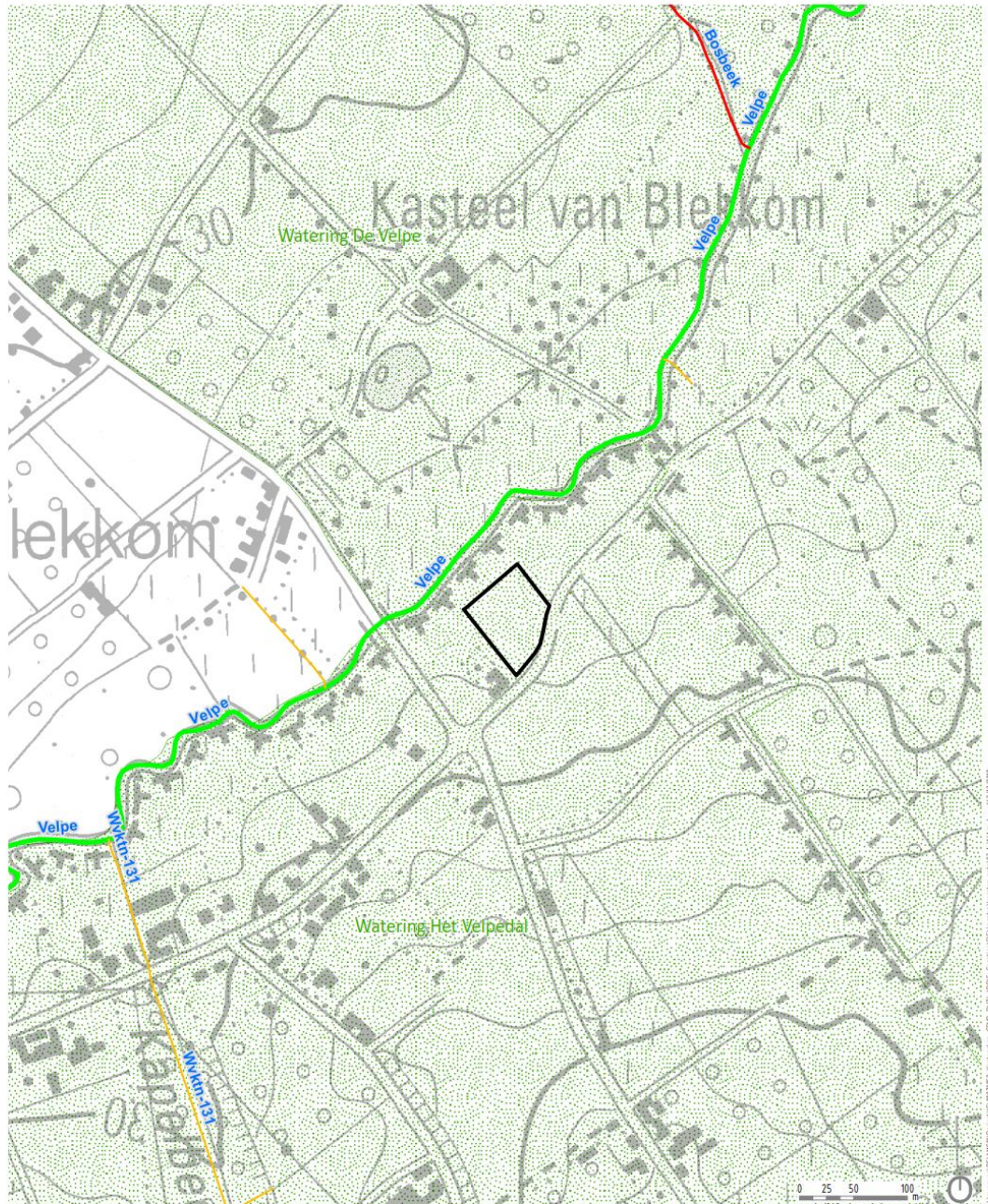
Bron: Informatie Vlaanderen, WMS Raadpleegdienst voor historische cartografie

 grens RUP

Omgevingsanalyse

**KORTENAKEN
RUP RWZI**

Historische kaart - Atlas der buurtwegen

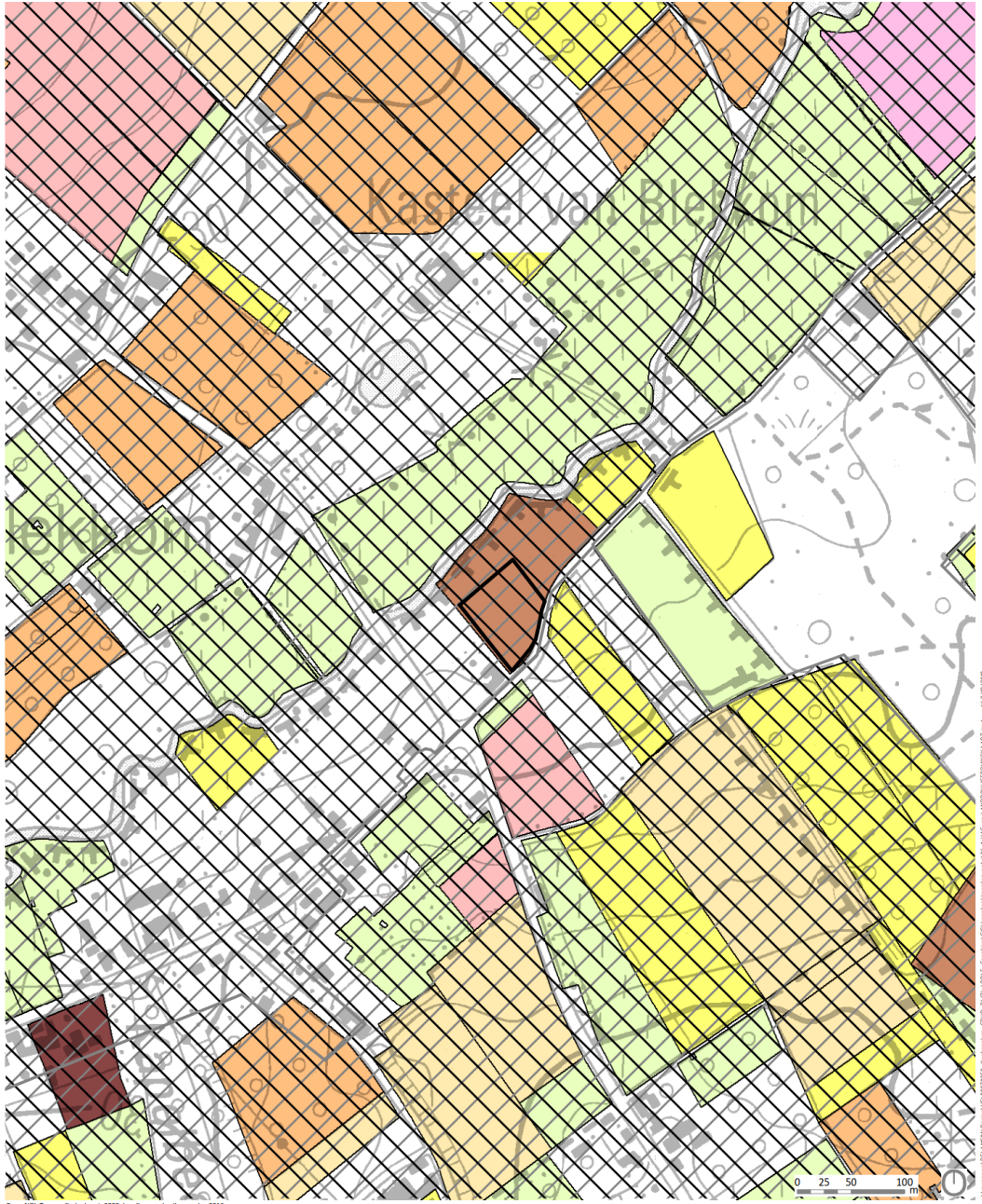
Bron: NMI, Topografische kaart, 2008, VHA 2012, Waterwinningsgebieden 2012, Polders en Watering 2011

- grens RUP
- Oppervlaktewaterwingebieden
- Watering
- VHA-waterlopen:**
- Bevaarbaar
- Geklasseerd, eerste categorie
- Geklasseerd, tweede categorie
- Geklasseerd, derde categorie
- Niet geklasseerd

Omgevingsanalyse

**KORTENAKEN
RUP RWZI**

Vlaamse hydrologische atlas

Bron: NGL, Topografische kaart, 2008; Landbouwgebruiksperselen 2016

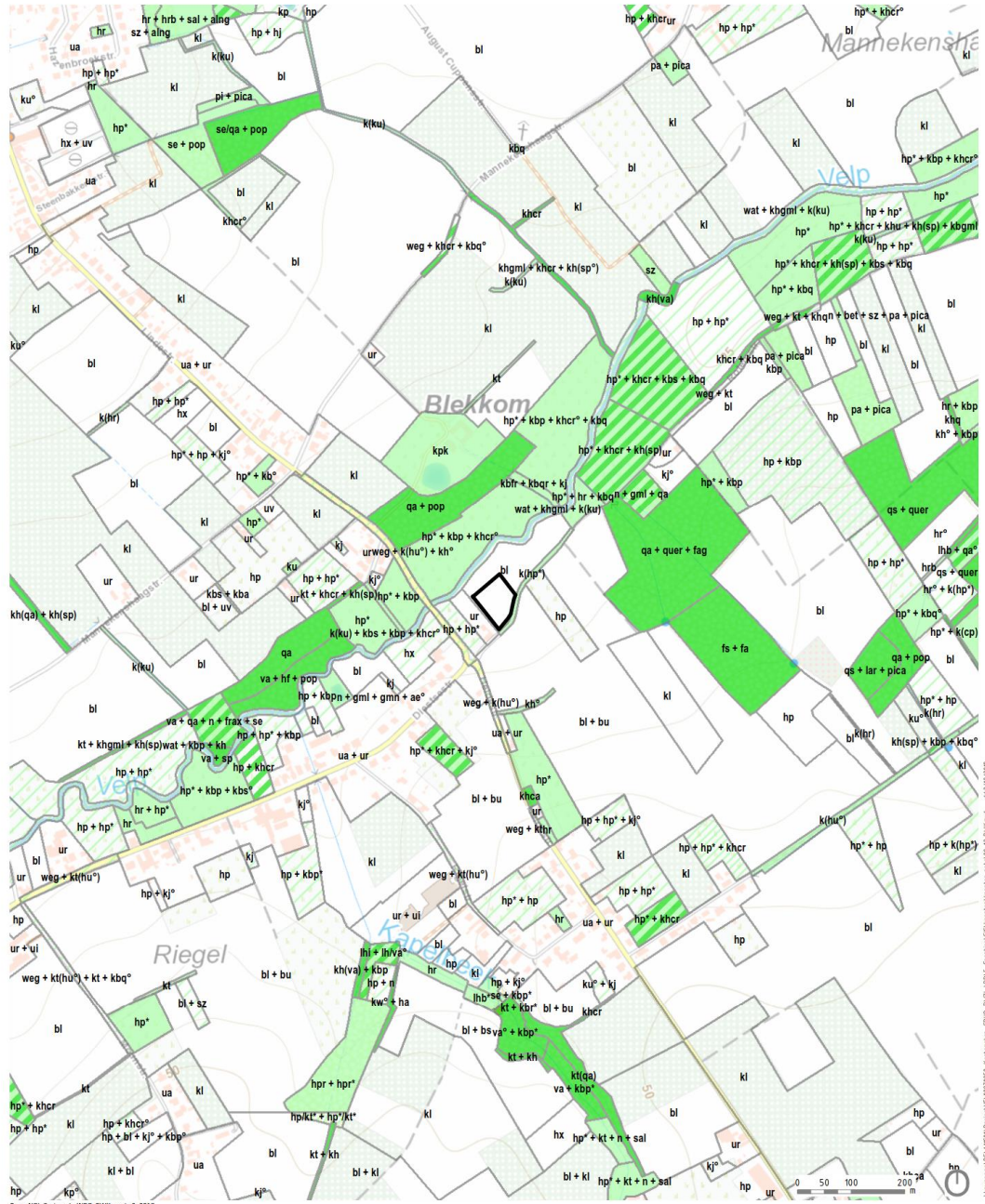
- grens RUP
- HAG
- Landbouwgebruiksperselen**
- Landbouwinfrastructuur
- Aardappelen
- Fruit en Noten
- Granen, zaden en peulvruchten
- Grasland
- Maïs
- Suikerbieten
- Overige gewassen

Omgevingsanalyse

KORTENAKEN
RUP RWZI

HAG en landbouwgebruikskaat

Bron: MGI, Cartoweb, INBO, BWK versie 2, 2018

- grens RUP
- BWK 2 - BWK-zone:**
- Biologisch minder waardevol
- Complex van biologisch minder waardevolle en waardevolle elementen
- Complex van biologisch minder waardevolle, waardevolle en zeer waardevolle elementen
- Biologisch waardevol
- Complex van biologisch waardevolle en zeer waardevolle elementen
- Biologisch zeer waardevol

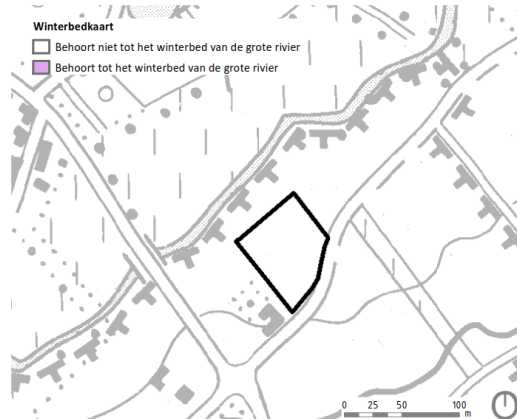
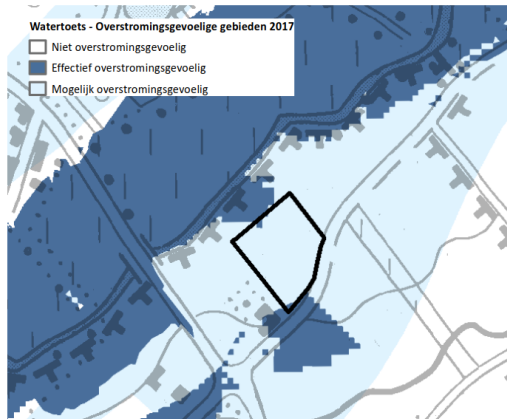
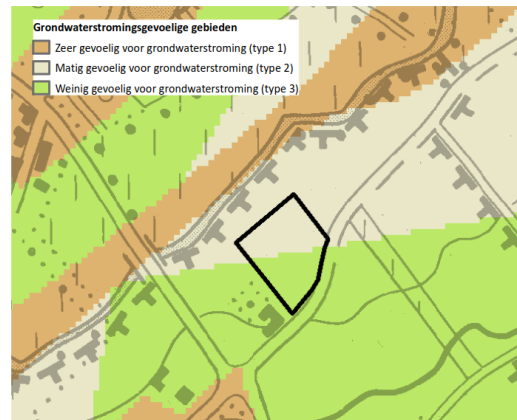
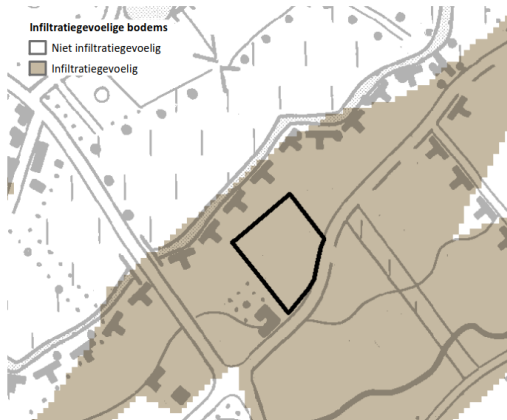
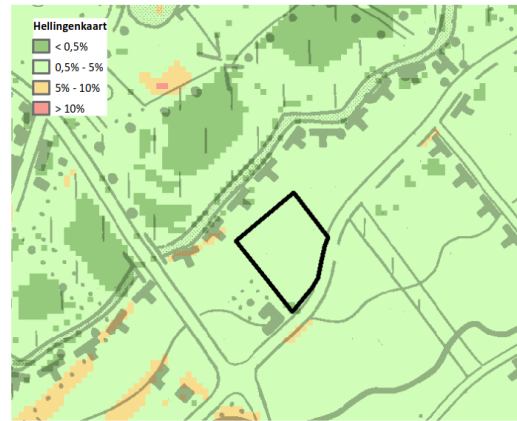
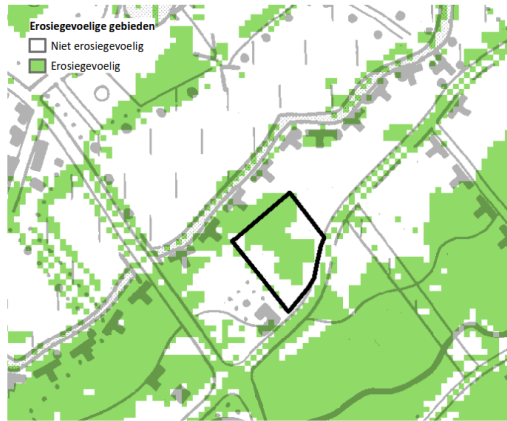
Omgevingsanalyse

**KORTENAKEN
RUP RWZI**

Biologische waarderingskaart

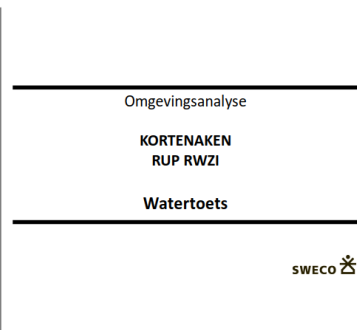
BWK

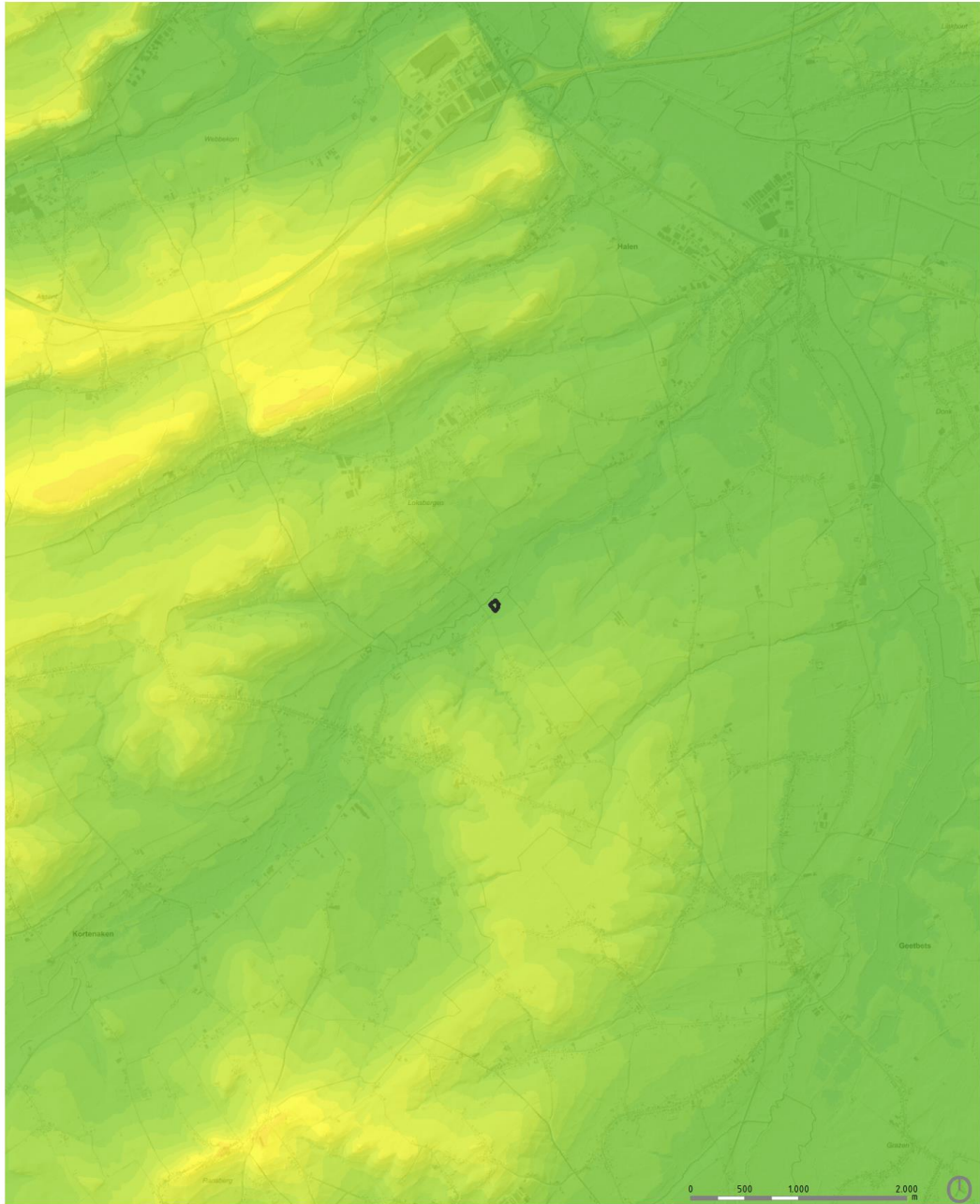

Bron: NMI, Topografische kaart, 2008, Watertoets 2008-2014

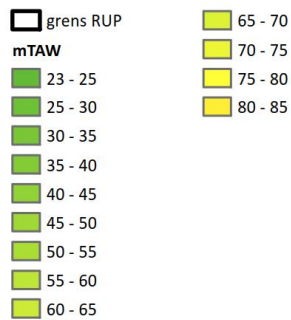
Voorbeeld van de output van de WATERTOETS, KORTENAKEN, RUP, RWZI, Gemeente Grootenaken, versie: 04/11/2017, versie: 04/11/2017

 grens RUP

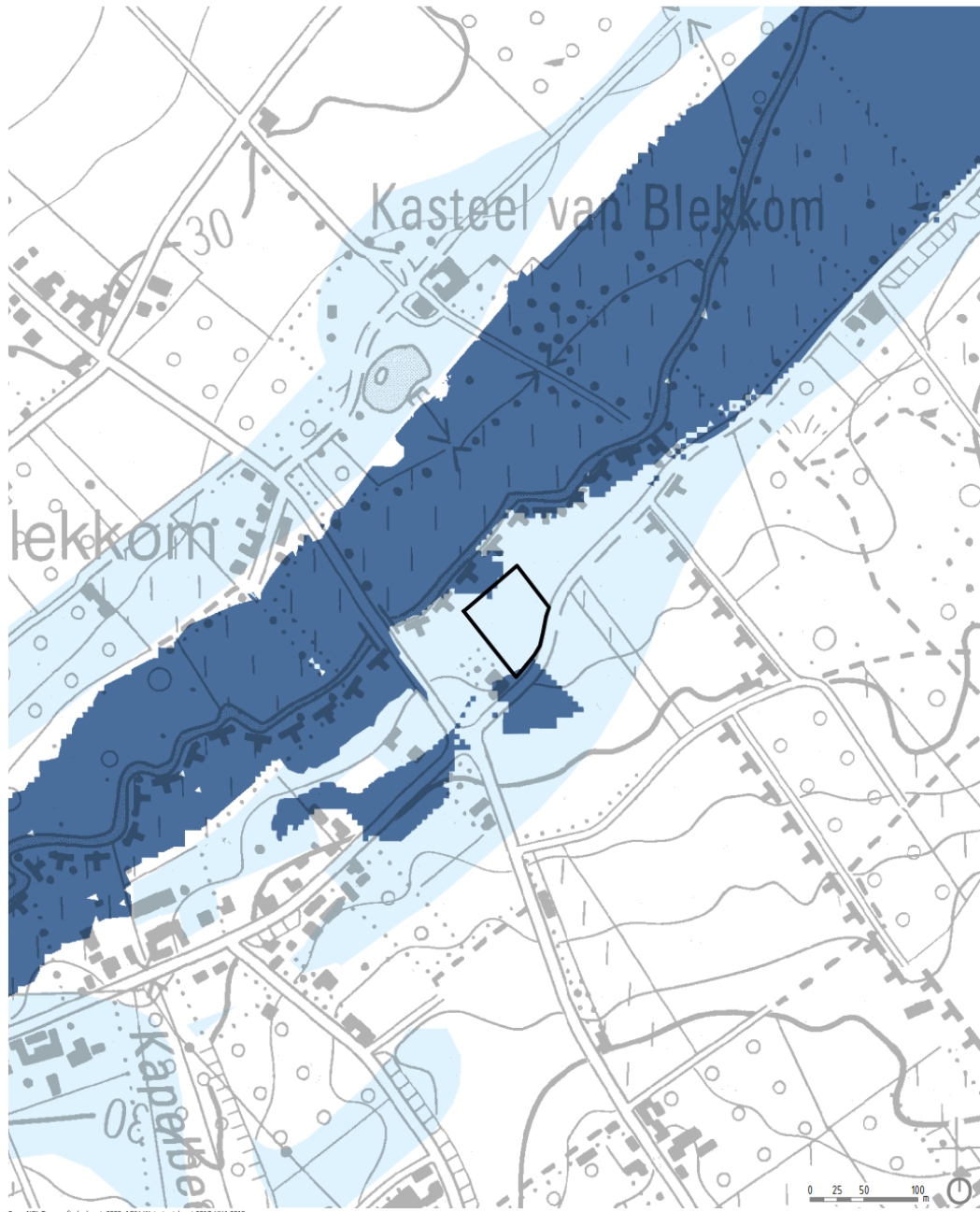
Bron: NGL, topografische kaart, 2008, Omroerend erfgoed 09/2018, CAI 04/2018

Omgevingsanalyse

**KORTENAKEN
RUP RWZI**

DHM

Bron: NGI, Topografische kaart, 2008; AGV, Waterroetskaart 2017, VNA 2018

- grens RUP
- Watertoets - Overstromingsgevoelige gebieden 2017**
- Niet overstromingsgevoelig
- Effectief overstromingsgevoelig
- Mogelijk overstromingsgevoelig

Omgevingsanalyse

KORTENAKEN
RUP RWZI
Watertoets - Overstromingsgevoelige
gebieden

11.2 Bijlage 2: RVR-toets

DEPARTEMENT OMGEVING

RVR-toets

Aan de gemeente Kortenaeken

uw bericht van
03/01/2019

uw kenmerk
RUP_24054_214_00003_00001

ons kenmerk

RVR-AV-0935

bijlagen
Gegevens RVR-toets

Betreft: Beslissing RVR-toets inzake RUP "RWZI Kortenaeken"

Ter uitvoering van de Seveso-richtlijn¹ dient in het beleid inzake ruimtelijk ordening rekening gehouden te worden met de noodzaak om op langetermijnbasis voldoende afstand te laten bestaan tussen Seveso-inrichtingen² enerzijds en aandachtsgebieden³ anderzijds. Deze doelstelling wordt verwezenlijkt door het houden van toezicht op de vestiging van nieuwe Seveso-inrichtingen, op wijzigingen van bestaande Seveso-inrichtingen, en op nieuwe ontwikkelingen rond bestaande Seveso-inrichtingen.

Onderstaande aftoetsing heeft specifiek betrekking op het aspect externe mensveiligheid zoals bedoeld in de Seveso-richtlijn, of, m.a.w. op de risico's waaraan mensen in de omgeving van Seveso-inrichtingen (kunnen) blootgesteld worden ten gevolge van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in die inrichtingen.

Uitgaande van de verkregen informatie (ingevoerd in de RVR-toets op 03/01/2019, met ref. RVR-AV-0935), kan worden geconcludeerd dat:

- Er geen bestaande Seveso-inrichting gelegen is binnen het plangebied;
- Het plangebied niet gelegen is binnen de consultatiezone van een bestaande Seveso-inrichting;
- Het inplanten van nieuwe Seveso-inrichtingen in het plangebied niet mogelijk is, aangezien er geen bedrijvigheid aanwezig of gepland is binnen het plangebied.

Voor wat betreft het aspect externe mensveiligheid stelt er zich in dit geval geen probleem: het RUP dient niet verder voorgelegd aan het Team Externe Veiligheid en er dient **geen ruimtelijk veiligheidsrapport** te worden opgemaakt.

Voor verdere informatie kan u terecht bij het Team Externe Veiligheid van het departement Omgeving via seveso@vlaanderen.be

¹Europese Richtlijn betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn

²Inrichtingen met een zodanige hoeveelheid aan gevaarlijke stoffen op het terrein dat zij vallen onder het toepassingsgebied van de Seveso-richtlijn

³Gebieden zoals gedefinieerd in het besluit van de Vlaamse Regering van 26/01/2007 houdende nadere regels inzake ruimtelijke veiligheidsrapportage

Bijlage: Gegevens van de RVR-toets

RUP ID nummer	RUP_24054_214_00003_00001
RUP titel	RWZI Kortnaken
Initiatiefnemer	gemeente Kortnaken
Plangebied	

Toets uitgevoerd op	03/01/2019
Nabijheid bestaande Seveso-inrichtingen	Voor zover op het moment van de toets bekend, liggen er GEEN bestaande Seveso-inrichtingen in of nabij het hierboven weergegeven plangebied

Daarnaast werden nog de volgende vragen beantwoord:

Vraag	Is er binnen het plangebied bedrijvigheid aanwezig of gepland?
Antwoord	Nee, er is geen bedrijvigheid aanwezig noch gepland.

11.3 Bijlage 4: Kwaliteitsnormen Velppe Integraal Waterbeleid

	Stroomgebiedsdistrict Schelde		
	Waterlichaam:	VELPE VL05_115	
Categorie:	rivier	Statuut:	Natuurlijk
Indeling:	Vlaams waterlichaam	Type:	Bg - grote beek

Meetplaatsen							
nummer	fysico-chemie	fytobenthos	fytoplankton	macrofyten	macroinvertebraten	vis	gevaarlijke stoffen
422900	2015						
TR422900.3							
TR422900.1		2011					
TR422900.2							
TR422900.3							
TR422900.1				2013			
TR422900.2							
422900						2014	
niet beschikbaar						2011	
422900							2015

Ecologisch(e) Toestand/Potentieel						
* Evaluatie biologische elementen:						
fytobenthos	fytoplankton	macrofyten	macroinvertebraten	vis		
Ontoereikend	Niet relevant	Matig	Matig	Matig		
* Evaluatie biologie ondersteunende fysisch-chemische elementen:					Ontoereikend	Toetstype: Bg
Parameter	Evaluatie	Toets	Jaren	Klassegrenzen	Eenheid	
Fosfor, totaal	Ontoereikend	zomergemiddelde (apr-sept)	2013/2014/2015	> 0.35, <=0.70	mgP/L	
Geleidbaarheid (20°C)	Matig	90 percentiel	2013/2014/2015	> 600, <=1000	µS/cm	
pH	Zeer goed	maximum	2013/2014/2015	>=6.5, <=8.5	-	
pH	Zeer goed	minimum	2013/2014/2015	>=6.5, <=8.5	-	
Stikstof, totaal	Matig	zomergemiddelde (apr-sept)	2013/2014/2015	> 4, <=8	mgN/L	
Temperatuur	Goed	maximum	2013/2014/2015	> 23.0, <=25.0	°C	
Zuurstof, opgeloste	Goed	10 percentiel	2013/2014/2015	>=6, < 8	mg/L	
<p><i>Noot: Deze parameters werden getoetst aan de hand van de typespecifieke milieukwaliteitsnorm zoals opgenomen in VLAREM II, bijlage 2.3.1, voor het aggregaat (gemiddelde, percentielwaarde, minimum of maximum) berekend op basis van de beschikbare meetwaarden van de laatste drie jaar. Er werd hierbij geen criterium opgelegd voor de individuele meetwaarden.</i></p>						
* Evaluatie specifiek verontreinigende stoffen:					Goed	
Overschrijding						
geen						
Aantal gemeten stoffen						

20/4/2017 11:37:29

Klasse	Aantal
Conform	28

*** Evaluatie ecologische toestand:** **Ontoereikend**

Chemische toestand

Evaluatie chemische toestand: **Slecht** **Toetstype:** Prioritaire stoffen_zoet

Overschrijding

Kwik, totaal (biota)

Aantal gemeten stoffen

Klasse	Aantal
Conform	14

Waterbodem

Punt Nummer MOW	Jaar	Triade Eindklasse	Triade Fysico Chemie Eindklasse	Triade Ecotoxicologie Eindklasse	Triade Biologie Eindklasse
423000	2013	verontreinigd	verontreinigd	licht verontreinigd	niet verontreinigd

11.4 Bijlage 5: Druk en impact analyse in afstroomzone Integraal Waterbeleid

VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

Coördinatiecommissie
Integraal Waterbeleid

Druk en impact analyse in afstroomzone

VL05_115

Aandachtsgebied

Waterlichaam code	Naam	Lengte (m)	Oppervlakte (m ²)	Orde	Categorie	Type	Statuut
VL05_115	VELPE	24.887		Vlaams Waterlichaam	rivier	grote beek	Natuurlijk
L111_436	VELPE L1	9.728		Lokaal waterlichaam van 1ste orde	rivier	Kleine beek leem	Natuurlijk

Aanwezigheid van significante druk en impact

Bij de analyse van punt- en diffuse bronnen is gestart van een totale vrachtenbalans (CZV, nutriënten, zware metalen en PAK's) voor de verschillende bronnen per afstroomzone. De hydromorfologische wijzigingen zijn geïnventariseerd en beoordeeld op waterlichaamniveau.

Type	Omschrijving	Waterlichaam code	Naam	Aanwezig?
Diffuse bronnen	Huishoudelijk afvalwater niet gezuiverd door RWZI	VL05_115	VELPE	Ja
	Landbouw	VL05_115	VELPE	Ja
Hydromorfologische wijziging	Significante wijziging aan alluviale processen	VL05_115	VELPE	Ja
		L111_436	VELPE L1	Ja
	Significante wijziging aan bedding	VL05_115	VELPE	Ja
		L111_436	VELPE L1	Ja
	Significante wijziging aan longitudinale continuïteit	VL05_115	VELPE	Ja
		L111_436	VELPE L1	Ja
	Significante wijziging aan profiel	L111_436	VELPE L1	Ja
	Significante wijziging aan stroming	VL05_115	VELPE	Ja
L111_436		VELPE L1	Ja	

Aantal Inwoners Equivalenten (IE)

Waterlichaam code	Naam	IE gezuiverd via RWZI	Gerioleerde IE niet gezuiverd via RWZI	IE op toekomstig actieve riolering	IE gezuiverd via IBA	Disperse IE niet gezuiverd via IBA	Totaal aantal IE	Jaar
VL05_115	VELPE	1.346	476	6.860	0	69	8.751	2012
L213_115		240	5.337	1.262	58	684	7.581	2012
L111_436	VELPE L1	5.224	0	1.571	0	6	6.801	2012
Totaal		6.810	5.813	9.693	58	759	23.133	

Netto-emissies in de waterlopen

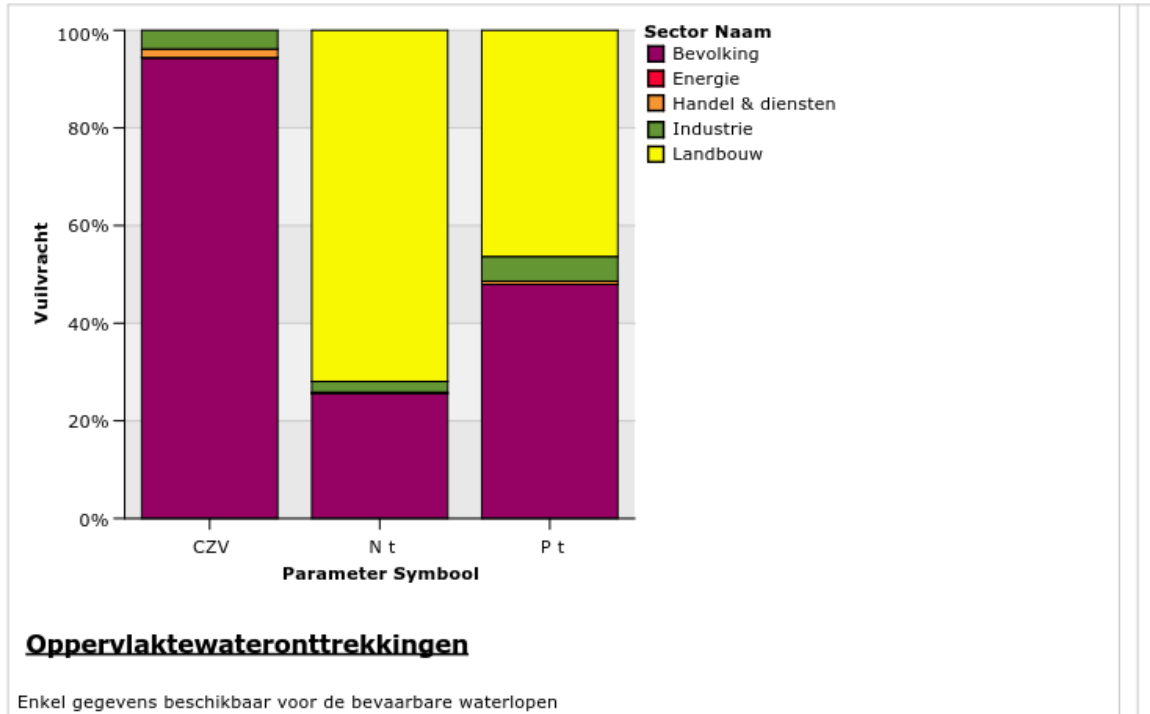
Belangrijkste jaarvuilvrachten in kg (>10kg/jaar)

Opmerking:

De sector bevolking is huishoudelijk afvalwater niet gezuiverd door Rioolwaterzuiveringinstallaties (RWZI's).

De sector industrie bevat ook het afvalwater van RWZI's (subsector afvalwaterafvoer)

Parameter Symbol	Sector Naam	Subsector Naam	Vuilvracht	
CZV	Bevolking	huishoudens	528.557	
	Energie	elektriciteit & warmte	75	
	Handel & diensten	transport & verkeer		14
		andere diensten		151
		eet- en drinkgelegenheden		1.006
		handel		1.783
		kantoren & administratie		738
		onderwijs		332
		overige gezondheidszorg		3.573
		verschaffen van accommodatie		455
		wasserijen		32
		ziekenhuizen		1.986
	Industrie	afval & sanering		22
		afvalwaterafvoer		19.291
verv. andere niet-metaalhoudende minerale producten			300	
verv. van voeding			1.829	
CZV - Totaal			560.144	
N t	Bevolking	huishoudens	57.679	
	Handel & diensten	andere diensten		28
		eet- en drinkgelegenheden		22
		handel		51
		kantoren & administratie		38
		onderwijs		50
		overige gezondheidszorg		276
		verschaffen van accommodatie		42
		ziekenhuizen		168
	Industrie	afvalwaterafvoer		4.721
		verv. andere niet-metaalhoudende minerale producten		39
		verv. van voeding		174
	Landbouw	dierlijke mest		162.271
N t - Totaal			225.559	
P t	Bevolking	huishoudens	8.335	
	Handel & diensten	eet- en drinkgelegenheden		12
		handel		19
		onderwijs		10
		overige gezondheidszorg		44
		ziekenhuizen		29
	Industrie	afvalwaterafvoer		865
		verv. van voeding		12
Landbouw	dierlijke mest		8.061	
P t - Totaal			17.388	

11.5 Bijlage 10 beslissing team Mer

	Vlaanderen is omgeving	Vlaamse Overheid, Departement Omgeving Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten Milieueffectrapportage Koning Albert II-laan 20 bus 8 1000 Brussel T 02/553 80 79 mer@vlaanderen.be www.omgevingvlaanderen.be
		Bepaling over de plan-MER-plicht van het RUP RWZI Kortenaeken Dossiernummer: SCRI19034

1. Toetsing aan het toepassingsgebied¹

De gemeente Kortenaeken stelt een RUP op met als doel de realisatie van een rioolwaterzuiveringsinstallatie mogelijk te maken op de percelen, kadastraal gekend 1ste afdeling, sectie C, nr. 542F, 542K, 542H.

De gronden zijn momenteel bestemd als landschappelijk waardevol agrarisch gebied volgens het gewestplan. Onderhavig RUP heeft de intentie om de gronden te herbestemmen naar een zone voor openbaar nut, meer bepaald een gebied voor waterzuivering, en een bufferzone om de installatie in te passen in de omgeving.

Op het terrein wordt een technische installatie voorzien die zo compact mogelijk wordt gehouden. Er worden maatregelen genomen tegen omgevingshinder. Bij de inplanting van het RWZI wordt een landschapsbuffer naar de omgeving toe gerealiseerd.

Team Mer ontving op 10/02/2020 de resultaten van de participatie, de adviezen en de scopingnota (versie 15/10/2019).

In tegenstelling tot wat in de scopingnota staat (13.1 *Toetsing plan-MER-plicht* – p. 62) stelt Team Mer vast dat het voorgenomen RUP effectief van rechtswege plan-m.e.r.-plichtig is, gezien het een kader kan vormen voor de toekenning van een vergunning voor een project opgesomd in bijlage I, II of III van het project-m.e.r.-besluit van 10 december 2004², namelijk voor een project opgesomd in rubriek 11 c) *'Rioolwaterzuiveringsinstallaties (projecten die niet onder bijlage I of II vallen)'* van bijlage III. Het RUP bepaalt echter het gebruik van een klein gebied op lokaal niveau omdat het planningsinitiatief kleiner is dan 1 ha. Het RUP komt dus in aanmerking voor een onderzoek tot milieueffectrapportage.

Team Mer dient vóór de voorlopige vaststelling te bepalen of er al dan niet een milieueffectrapport (plan-MER) moet worden opgesteld.

2. Inhoudelijke toetsing van het onderzoek tot milieueffectrapportage

Bij de overweging of er al dan niet een plan-MER opgesteld moet worden, houdt Team Mer rekening met de startnota, de resultaten van de participatie, de adviezen en met de verwerking hiervan in de scopingnota.

¹ Zoals vereist door artikel 2.2.4., §2, 6° VCRO en artikel 4.2.1. tot en met 4.2.3. DABM.

² Besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (B.S. 17 februari 2005), zoals herhaaldelijk gewijzigd.

De scopingnota bevat een beschrijving van de doelstellingen, reikwijdte en detailleringsniveau van het voorgenomen RUP en de daarop afgestemde analyse van de te verwachten milieueffecten.

De adviezen en inspraakreacties bevatten opmerkingen over het plan zelf. De meeste opmerkingen hebben geen invloed op de beschrijving en beoordeling van de aanzienlijkheid van de milieueffecten van het plan. Alle opmerkingen worden beschreven in hoofdstuk 14.2 *Verwerking adviezen* (p. 102 e.v. van de scopingnota). Hierin wordt vermeld hoe de opmerkingen verwerkt zijn in de scopingnota.

Gelet op het bovenstaande en in het bijzonder rekening houdend met de in de scopingnota opgenomen beschrijving van de kenmerken van het voorgenomen RUP, van de effecten ervan en van de gebieden die door het RUP kunnen worden beïnvloed en met de verwerking van de inspraak en adviezen, besluit Team Mer dat werd aangetoond dat voorliggend plan geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben.

3. Besluit

Op basis van bovenstaande motivering bepaalt Team Mer dat er geen plan-MER opgesteld moet worden voor het voorliggende RUP.

Als het plan wijzigt n.a.v. de plenaire vergadering, het openbaar onderzoek of om een andere reden, dient u na te gaan of het uitgevoerde onderzoek tot milieueffectrapportage nog geldig is voor het gewijzigde plan. Indien nodig kan u Team Mer vragen om opnieuw na te gaan of de opmaak van een plan-MER nodig is.

Getekend door: Lina Grooten (Signature)
Getekend op: 2020-05-07 16:49:45 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

Lina Grooten

Lina Grooten
Directiehoofd Gebiedsontwikkeling
Afdeling Gebiedsontwikkeling, omgevingsplanning en -projecten
Departement Omgeving